

308929 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 26 వ తేది గురువారము } No. 98
నంపుటము. ౪. } శింశనాను సంవత్సర శ్రావణమాస శుక్ల సప్తమి 2. } సంచిక ౯౮

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులజేతపటములును మహాజనుల పట్టుచుండునట్టి ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి యుంచుచుకొనుటపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలవ్రసం తేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుండుటవలన నలయవారు	తల రు 2-0-0
పంటనే వ్రాసికొను టుచితము:	
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	
ఆంధ్రవాహిత్రీ సంవత్సర, లేక దినపత్రిక ౪ మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హోస్టలవాక్కు నెం 212 రు, మదరాసు.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రవిద్యాశాల

3-24 పాటర్నురోడ్డు, హాంట్సురోడ్డు.

ఆంధ్రులచే ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు కలంక చేయబడును. 820

వైనారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు. ఫిలములు. డేరాబా - గ్యాసులీజు మోటారు - బొమ్మలకాట్టలు - గాలిడి పుస్తకములు ఏక్రయించు శక్తి. క్యాటలాగు కావలెనా? (538)

బి. ఈస్టర్నర్స్ లింకు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

అమ్మబడును

ఒక సెకండు హ్యాండు చెయిన్, డ్రైన్, ఫియట్ మోటార్ బండి 18-20 హార్సు పవర్ గలది. అమ్మకమునకు గలదు. 10-8-1917-న తేది లోపట కావలసినవారు మొదలగు వంపుకొనవచ్చును. ఈలోపట అది అమ్మకము కాకపోయినచో ఆగస్టు 11, 1917 తేదీలయందు బెజవాడలో ఏలాము వేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగున చిరునామా గల వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

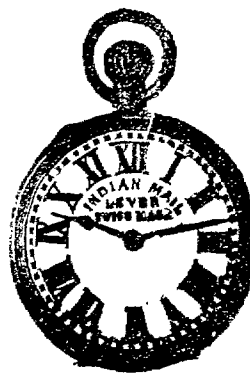
ఏ. కాశ్యప్ గారు

ఎక్స్ క్యూటరు ఆంధ్ర ప్రెస్, బెజవాడ.

ఇండియన్ మెయిల్ వీవరు వాచ్.

౪ సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది. చక్కని గొలుసుతో వెల ౩-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మాకొరకే సిద్ధపరుపబడినది. కావున నెవరికర్థ నుండదు. వెల స్వల్పమైనను ఫల సాధకమని యవధానమున తెలియునట్లు వ్యవహార సామానులచేత తేలుబడి ఉత్పత్తిలో ఆమ గ్లాసు దూము కలిగియుండుచుచే చాల కాలము నిలువక తృప్తికరముగ పనిచేయును. గడియారము వెట్టినై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టినైవల గ్యారంటీ (536)

పుత్ర మితికించి యుండును. ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల రు 2-8-0 చిరునామా:— నువీరియరు వాచ్ కంపెనీ, హోస్టలవాక్కు నెం 167 మదరాసు.

126 చిన్న పురుగులు 100

పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుక బూడుట, పుర్రెపై నెల, అన్నియు చుండుపురుగుల వల గలుగును.

పాతబూర! ఈ పురుగునడి చేయు బకట్టు

నిధి వివాహములేక మీరు పనిచేసిపో మీ మీ స్వహామలలోని నెల కొట్టెల బంగారుతో నింపబడియుండును.

తీరికలేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, ఆతివ్యాధికియి కేరొనింగ తేనెటీగ నహతాంగ నుండగల బంబు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నీలో ధక్ నిష్పాదద్రవ్యముల నుపయోగించి ఉపశమించి ఆచి కాలముననే బట్టల నాకినో నహత్యాని గావలసినవి.

కావున నిట్టి హనుకేరువును

కామినియా నూనె

సహాయమున సంపాదించు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెయిండును బోగొట్టును. తిలకట్టుకు మరలక నుగంపద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నకలు చూసెలను తయారుచేయువారి మోసమున పడకుడు.

తల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0	ది. పి. రు. 0-4-0
" 8-కి రు. 2-1-0	ది. పి. రు. 0-7-0

ఆ చి తి ము.

ఈ సుగుణముల నుజువుపరచుటకయి, అర్థశాస్త్రీ పంపుకొన వారితెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంధ్రోయిండియన్ డ్రగ్స్ లింకు కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:— మెహతాపుర హోల్లెండ్ మాట్,

29, వై నా నామోడ్, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL. SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients. Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man. Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

ఈ విధముగ విద్య నేర్చిన ప్రతి విద్యార్థియు ఆధ్యాత్మిక విషయమున నేమి, సైత్వికవిషయమున నేమి, భారీక విషయమున నేమి, విజ్ఞాన విషయమున నేమి, ఆతి సులభముగ నభివృద్ధి గాంచి, దేశముయొక్కయు, మానవజాతియొక్కయు, పునఃసృష్టికి మాకదర్శకుడుగ నుండుననుటకు నందియును లేదు.

దేశీయ మహాజన సభావిధానము.

౨. రంగస్వామి అయ్యంగారి యుపన్యాసము.

“దేశీయ సభావిధానము మింటో మోర్లే సంస్కరణ పరిసమాప్తి” యను విషయమును గూర్చి గోఖలేహాటలో ౨. రంగస్వామి అయ్యంగారు నాలుగు ఉపన్యాసముల నీయదలచి, అందు మొదటివానిని, పి. కె. తెలంగాణ అధ్యక్షుని కింద జరిగి సభలో సెలంగిరి:—

అధ్యక్షులు, మింటో మోర్లే సంస్కరణముల తరువాత కాంగ్రెసు సభవారు కోరు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట దేశ క్షేమకరమని నుడిచి ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. తరువాత రంగస్వామి అయ్యంగారి విధానము గురించి సింగిరి:—

మన స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమగు విషయములు జరుగుచున్న నిట్టి యవసరమున, దేశీయసభవారును, మస్లిము సమితివారును పరిపాలనావిధానముల విషయమున జేసిన సలహాలను గూర్చి విపులముగ జెప్పట నాకు పాడిగాదు. కాని యిట్టి విషయములను కారకములైన యీసలహాలను పరిక్షించి, యివి న్యాయసమర్థమగునో కావో యను విషయమును మనము నిర్ధారణము గావించుట మంచిది. ఈ విషయములను గూర్చి మీరు దీర్ఘాలోచనము సలిపినయెడల, దేశీయసభవారు కోరు సంస్కరణముల సాధారణముగ లేవనియు, దూరదర్శియగు ప్రతి రాజనీతిజ్ఞుడును యీ సంస్కరణముల నిదివరకే చేసియుండ వలసినదనియు నేను మోక్షి చెప్పగలను. నిష్కర సదృశమగు యెట్టి సంస్కరణములును హిందూదేశ పరిపాలనా విధానములలో జేయబడునని నమ్మకూడదని డక్టర్ నగరమునలో రాజప్రతినిధిగారు నుడిచి యున్నారు. ఇటీవల, కాంగ్రెసు సభా తీర్మానములలో నతివాదముగల వానిని వదలి, తక్కిన విషయములలో సంస్కరణములుచేయుట మంచిదని వీరు చెప్పి యున్నారు. కాని యట్లుచేసినయెడల, దేశీయసభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరికారోక లేవనియు సిద్ధింపవు. కొన్నిస్వల్ప విషయములలో మాత్రము సంస్కరణములు జరుగును. దేశీయసభా విధానములకు క్రమముగచర్చించి, అవియన్నియు 1909వ సంవత్సరమునజరిగిన సంస్కరణములకు ఫలితములనియు, యెనిమిదివత్సరములకు బూర్వము ప్రభుత్వము వారే యనుగమించిన మార్గము నిష్పాదుతిప్పట న్యాయము గాదనియు నేను నిరూపింప యత్నించెదను.

దేశీయసభవారుకోరిన పరిపాలనా విధానములను మూడు భాగములుగ జేయవచ్చును:—(1) పరిపాలన పద్ధతులను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట; (2) పరిపాలనా విధానములలో కొన్ని మార్పులను జేయుట; (3) యుద్ధానంతరమున సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణములో హిందూదేశమున కెట్టి స్థాన మొసంగవలయును.

మొదట ప్రభుత్వమువారు సరింపబోవు పాలనా పద్ధతుల నిష్పాదు ప్రకటింప వలయునను విషయమును గూర్చి యోచించును.

హిందూదేశమునకు త్వరలో స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదింపవలెనని బ్రిటిషువారి ఆశయము. ఈ విషయమునే దేశీయ సభవారు వాంఛింపుచున్నారు. 85 వత్సరములకు బూర్వమే యీవిషయ మొగ్గ రాజనీతిజ్ఞులకు దృష్టోచరమై, 1883వ సంవత్సరపు చార్టరు ఆక్టులో వ్యక్తీకరింపబడినది. జాతిమత వర్ణభేదములేక చక్రవర్తి యొక్క ప్రజలందఱును హిందూదేశమున నెచ్చట నైనను అధికారమునందవచ్చునని అందు చెప్పబడియున్నది. హిందూదేశ జులనైతిక, విజ్ఞానసంపన్నులను జేయుట మన ధర్మమనియు, అందుచే వారి పురోవృద్ధియు, ఆర్థికాభివృద్ధియు సత్వముగ మారుననియు, లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి సందర్శమున వక్కాణించి యున్నారు. మొట్టమొదట యీ శాసనము ఉద్యోగములకే అనువర్తించునని యెల్లరకునుతోచవచ్చును. కాని, ఆసమయముననే, ఎల్లెంబకో ప్రభువుగారు చెప్పిన మాటలను గమనింపుడు! “మనము హిందూదేశమును కత్తిగట్టిపోరి జయించితిమి. కాన కత్తిగోడనే దానిని నిలుపుకొనవలయును. అట్లు చేయునప్పుడు మన స్వావ్యయమునకు భంగకరము గాకుండవట్లు మనము వర్తింపవలయును” ఈ అభిప్రాయములే హోమరులు ఉద్యమకక్షులు నమ్మి తదనుగుణముగ వర్తింపని తరులను ప్రోత్సహ పరచుచున్నారు. ఈ వాక్యములను మెకాలే మిగుల తీవ్రముగ ఖండించెను. “హిందూదేశ మెప్పుడికిని ఔన్నత్యమునకు రాదని మనలో నశేషము నుడువుచున్నాడు. కాని యామాటలయందు నాకు నమ్మకము లేదు. మనము స్వాతంత్ర్యమును సమర్థించుచున్నాము; నాగరికత మొందినారము. మనము ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్యమును, నాగరికమును వ్యాపింపజేయుట పరమధర్మము... హిందూదేశమువారు స్వాతంత్ర్యమును గోరు దినము సంతృప్తి పగునెడల అదియే బ్రిటిషుసామ్రాజ్య చరిత్రమున నుదినము. ఆసమయ ముననుగుటకు నే నెట్టి నిరోధకములను చేయ” నని మెకాలే గంభీరముగ నుడిచియున్నాడు. ఈ మాటలనే జస్టిసు ప్రతికాధిపతులగు డాక్టరు నాయరుగారు కూడ యిది కరలో పేర్కొని మెకాలేగారికి దృష్టోచరమైన నుదినము సంతృప్తి ప్రమయ్యనినవాక్రుచ్చి యున్నాడు.

“మేము మా సామ్రాజ్యములోని యితర ప్రజలవలెనే, హిందూదేశజులను. గూడ తిలకింపుట విధ్య క్షధర్మమని” బిక్టోరియా రాజిగారు 1883వ సంవత్సరమున ప్రకటించిరి. వలస రాజ్యములపద్ధతి ననుసరించిన స్వపరిపాలనము వలయునని యోహోమరులు వాదులు కోరుచున్నారు. 1909వ సంవత్సరపు మింటో మోర్లే సంస్కరణముల నాచరణములోనికి దేవలయును. ప్రస్తుత పరిపాలనము ననేకలోపములనున్నవి. శాసనసభలలో యెన్నిక సభ్యులసంఖ్య వృద్ధి గాంచవలెను. శాసనసభ వారికి కార్యనిర్వాహక సభవారిపై ఆర్థికపరిపాలనా విషయములలో నధికారము నొసంగవలెను.

బహిరంగ వార్తలు.

బహిరంగ వార్తలు. 24:— ప్లేగు వ్యాధిగా మాయూరిని విడిచిపోలేదు. మొత్తమువైన దినమునకోక కేసువంతున గల్గుచున్నది. మలేయాకూడ కలనూపు నూచన లగుపడుచున్నది. ఆరోగ్య శాఖాధికారులు తగిన జాగ్రత్త పుచ్చుకొనుట ఆవశ్యకమై యున్నది. డబ్లియు, డబ్లియు ఫిలిప్పిన్ దొరవారు హెక్టర్ న్యాయ మూర్తిపదవికి నియమించినందున హెచ్ ఆర్ బార్ డ్యువే దొరవారు జిల్లాజడ్జిగాను, ఇ. పి. వాల్ ష్ దొరవారు అడిమనల్ జడ్జిగాను నేమింపబడినారు. మునిసిపలు హైస్కూలు నికమిద కోలాచలం వెంకటరావు గారి పురమండలమున నుంచెదరటం. అందుకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. భవనము చాలనంగున పూరి గుడిసెలు వేయుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. వైస్రూలు విద్యార్థులకు గుడిసెలు తప్పవట్లు లేదు.

బ్రహ్మ పుర వార్తలు

ఎండ లతి తీక్షణముగా నున్నది. ఇంకను వ్యవసాయమున కుపయోగమగు వర్షములు గురియు చుండుట లేదు. పగలు ఈగలచేతను, రాత్రులు దోమలవల్లను మిక్కిలి బాధగా నున్నది. మా జిల్లా సర్దునుగానున్న, యస్, రంగాచారి, యస్. బి. సి, యమ్ గారు, మదరాసు మెటర్నిటీ వైద్యశాలకు అసిష్టెంటు సూపరెండెంటుగా నియమింపబడిరి. మా మండలమున సమర్థతాసమర్థులను జూపి స్వలాభముకన్న ప్రజల లాభమే హెచ్చుగా జూచుటవలన వీరు విశేషముగ గౌరవింపబడిరి. వీరు చాలా స్వతంత్ర బుద్ధియు, ఆత్మనారాధనముగలవారగుటచే, నిచ్చటికి వచ్చినది మొదలు, శ్రద్ధతోడను, పట్టుదలతోడను, శీఘ్ర చికిత్సలను గావించి రోగులను నుఖజీవములుగా జేసిరి. వీరికి బదులుగా పుణ్యకోటి మొదలియారు యల్. యమ్. యస్ గారు వచ్చెదరని వినుచున్నారము. మొదలియారుగారు, అచారిగారివలె దయాద్రు హృదయులై ప్రజాసౌకర్యమును సంపాదించెదరు గాక!

పురపాలక సంఘము

మునిసిపాలిటీ పరిపాలనము గురించి యిదివరలో వార్తాపత్రికలలో వ్రాయబడునను ఇప్పుడు కొన్ని వింత వింత విషయములు వివరములుచే వివరింపవలసి వచ్చుచున్నది. మునిసిపల్ బండ్లను లాగు పశువులకు సుముగా తిండిపెట్టుట లేదని పురమున మెక గొప్ప వదలిగా నున్నది. ఎద్దు ఒకటికి, శేరు ఉలవలు ఇచ్చుచున్నను, పశువుల కాలాధికారి నోటడు ఉలవలు కూడ నిచ్చుట లేదట. పురపాలక సంఘమువారు నోరులేని యీ జంతువులను రక్షించెదరు గాక.

సంచార కార్యదర్శి.

ఆంధ్రమహాజన స్థాపితోప సంఘ సంచారకార్యదర్శిలగు బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లిస్వామి శాస్త్రి బి.ఎగా 3 నెలల 22వ తేదీని మాయూరు విచ్చేసిరి. వీరివల్ల రాబోవు సంఘసభ వరకు నుండి ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికై బనిచేయుదురు. వీరికి మాత్రం ప్రముఖులు తగు ప్రోత్సహము చేస్తారు గాక.

కాకినాడ వార్తలు (మాన్యకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)

రవివార్తలు. కాకినాడ, జూలై, 23:— శ్రీవుండవల్లి నాగభూషణం గారు (బి.యే మొదటికరగతి తహసీలుదారు, ఉపకారచేతనము బొందినందున నీక్రింది నియామకములు గావించబడినను. శ్రీమద్ది కెట్టి సీతయ్యనాయుడుగారికి 250 లు; తాయి నుబ్బారావు నాయుడుగారు 225, ఆరుర్తి సత్యన్నపంతులుగారు రు200 లు, మంత్రిప్రగడ నృసింహంగారు రు 175 లు, రాళ్లపల్లి వెంకటేశ్వరులు గారు రు 150 లు, తహసీలుదారు; చేవియ్యం వేంకట్రామయ్యగారు రు 150 తహసీలుదారు, గణపతిరావు నాయుడుగారు రు 150 ఇంగ్లీషు హెడ్డుక్లర్లు; వైద్యనాథ అయ్యరుగారు రు 125 లిచ్చాట్టి తహసీలుదారు.

లోకలుభండు

ఈనెల 21 వ తేదీని జరిగిన కాకినాడ తాలూకాబోరు వింటింగులో బుర్రా మార్కెట్ ప్రకాశరావు గారు ప్రెసిడెంటుగ ప్రభుపర్యాయము స్థానము నధిష్టించిరి. దుర్గిరాల మార్కెట్ ప్రకాశరావుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఆ తాలూకాబోర్డు నుండియే దుర్గిరాల మార్కెట్ ప్రకాశరావు గారు, గంటి వెంకట్రావుపంతులుగారు జిల్లాబోర్డు మెంబరుగ నెన్నుకొనబడిరి. చతురంగపట్నం వేలుమొదల్యారు గారు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటుగను, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కల్లు దుకాణములు.

యల్లవరము డివిజన్ లో నాలుగు స్థలములందు క్రొత్త గా కల్లుదుకాణములను పెట్టుటకు నిర్ణయింపబడినవి జిల్లా గెజటువలన దెలియుటకు విచారము కల్లుచున్నది. మన్యప్రదేశముల వారికి నాగరికత నేర్పుట కిట్టి యంగములు ప్రధానములు కావు.

మల్లాది సత్యలింగ నాయకరుగారి ధర్మములు.

మల్లాది సత్యలింగం నాయకరుగారి ధర్మబాయవ్యయ నిరూపణమును గురించి కాకినాడ, సుబ్బజడ్జిగారి వద్ద నీనెల 20 తేదీని కొంత విచారణ జరిగెను. వాదుల పక్షమున ట్రిబ్నీ దివాన్ బహద్దరు దురేకేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు చెన్నపురి కర్మపాఠశాల పరిషాధికారి యగు మే॥ వైపుగారిని మెకానికలు పాఠశాలా స్థాపనమును గురించి పరిక్షించిరి. ప్రతివాదుల పక్షమున వల్లూరి మార్కెటా రాయణరావుగారు లక్కరాజు సుబ్బరావుగారు వకీళ్లుగా నుండిరి. వైపు దొరగారి క్రాసు యజ్ఞామి నేమను అదినముననే ముగించిరి. తిరిగి 30 ఆగష్టు తేదీకి హిరింగు వేయబడెను.

రవివృత్తిక

రవి పత్రికాధిపతులగు రివరెండు క్రాసు దొరగారు వైద్యమున కొలువునకు బోవు కాలమున రివరెండు వాకరు రవి పత్రికాధిపతులుగ నుందురు. మెల్లారిను హయస్కూలు ప్రిన్సిపలుగ క్రాసుగారి స్థానమున రివరెండు డిక్సను స్పీక్తు గారు వత్తురు.

చేశరక్షక వైద్యము.

ఈనెల 19 తేదీని మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులో జరిగిన సభలో ననుద్యోగీయులైన మ్యూనిసిపలు కవున్నిలరులు నెలాఖిరువరకు పట్టణములోని శేర్ల్యూ వార్డులలో రక్షకవైద్యము నందు ప్రజలు చేరుడని ప్రోత్సహ పరచుచు బోధించుటకు నిర్ణయించ బడినది. ఆగష్టునెల మొదటి వారమున పౌరుల బహిరంగ సభ జరుగునని తెలియుచున్నది.

ఎలుకల నాశముజేయుట.

ఇప్పుడు చాచరణములో నున్న ప్రకారము ఎలుకల నాశము నభివృద్ధిజేయు నిమిత్తము బ్రతికి యుండిన ఎలుకలను బట్టికొనినవారి కెల్ల ఆర్థికా చొప్పున బహుమతి నచ్చ విధానము నికను ఆచరింపును నేయుండవలయునా అను సంగతిని కలకత్తా నగర పారిశుధ్య సంఘము వారియొక్క ప్రత్యేక ఆరోగ్యసంఘము వారాలించిరి. ఈ కార్యక్రమ మనేక హోమములనుండియు ప్లేగు శాఖవారారంభించిరి. అప్పటినుండియు ఆలాగే కొనసాగింపబడుచున్నది గాని ఫలితములు మాత్రము తృప్తివంతములుగలేవు. క్రిందటి సంవత్సరము వీధులలో చచ్చిపడి యుండిన 40,213 ఎలుకలు గాక 1,38,886 ఎలుకలు చంపబడినను. ఇందులకు పురపాలక సంఘమువారి కాసంవత్సరము యీ. 3,374 లు వ్యయమయ్యెను. బొంబాయి నగరమున కిందు నిమిత్తమైన వ్యయము రూ 35,590 లు, పట్టుకొనబడిన ఎలుకల సంఖ్య 9,43,346. చెన్నపురి కిందు నిమిత్తమైన వ్యయము రు 6,709 లు చంపబడిన ఎలుకల సంఖ్య 1,38,601.

భూమిని నిర్ణయము.

కావ్యము పత్రికయందు మా రావుబహద్రులు వి. కె. రామానుజాచార్యులు గారి రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

భూమిని పద్ధతుల నంగీకరించుటలో దొరతనము వారు రెండుమాట్లు లొంగుకొనినవియు తన్మూలమున భూస్వాముల సిద్ధుభావము లధికమయ్యెననియు, నిదివఱకు వెల్లడించిన యుండిన, సమాధివా రీ విషయమున మరియొక మాట్లును గూడ ప్రభువును వెల్లడించుచున్నాడు. భూముల నన్నిటిని గొలిపించిరి. భూముల కొల్లలవలన గూడ భూస్వాముల కష్ట పరంపర యధికమయ్యెను. సర్వేయైన పిమ్మట లెక్కల నమూ దుకంకె ననేకభూము లధికవిస్తీర్ణము గలిగి యుండెనని తేలి నది. కొల్లల ప్రకారము పన్ను గట్టగ భూస్వాములు చెల్లింప వలసిన వైక యధికమయ్యెను, కాని లెక్కల ప్రకార మధిక విస్తీర్ణము గలిగి, సర్వేలో నంత విస్తీర్ణము లేదని ద్రవపడిన భూములున్నవి గాన సర్వేచేసినందువలన లాభనష్టములు రెండును గూడ నున్నవను వాదము రాగలదు. రెండవకపు భూస్వాములు తమ యనుభవమున నున్న భూమి స్వల్పమని యు, హెచ్చుక వమూలగుచున్న వైకము కొట్టివేయవలసిన దనియు దొరతనమువారి కట్టిలెక్కలకొనగల రని గమనింపవల యును. కాన భూస్వాముల పన్నులధికమయ్యెను. తత్కారణ మున కొన్ని మండలముల యందు తాత్కాలికముగ గాక చిరముగ రివిషయము నీయవలసి యుండెను.

“వైమాన్” అని వ్యవహరింపబడెడి సర్వే ప్రకార మాదిని భూపరిమాణము నిర్ణయింపబడుచుండెడిది. ముప్పది మాదకుగుల పొడవు క్రొత్త భూమి కొలవబడుచుండెను. ముప్పది మాదకుగుల పొడవును, అంతయ నెడలైన గల చదరపు భూములు 40 దిని చేర్చినయెడల మొక యకర మగును. భూములన్నియు సమచతుర్భుజము లని భావించి పొడవును వెడల్పుచే హెచ్చింపగ వచ్చిన లభ్యము భూమిపరి మాణముగ నెన్నబడుచుండెడిది. భూమి నెచ్చటనుండి, ఎచ్చ టివరకు గొలిపిరి, స్థానము మున్నగు వివరము లెవ్వియు గ్రంథస్థ మొనర్పబడి యుండలేదు. రాళ్లు మున్నగు వాటిచే నొక భూమినుండి వేరొక భూమిని కేటించి యుండలేదు. రాళ్లకు మూలగ చెట్లు సరిహద్దులుగ పరిగణింపబడినవి. కాల క్రమమున నివి నశించుచు గాన హద్దులను గురుతించుట కెట్టి యవకాశమును లేకపోయెడిది. అట్టి సందర్భమున కరణమెట్లు పాడిన నాపాటను విశ్వసించుట తప్ప వేరొక యాధారము లేకపోయెను.

వైని వివరింప బడిన యిట్లుంటు బడుటచే దొరతనము వారు “వైమాన్” విధానమును త్రోసి వచ్చి క్రాస్త్రీయమగు నూతన పద్ధతి మొక దానిని నెలకొల్పిరి. సరిహద్దుల యందు రాళ్లను పాతించి రీ ఆడుగుల పొడవుగల గొలుసులతో భూములకొత్త చేయునట్లేర్పరచిరి. భూమిసంతయు త్రికోణ ములుగల భూములక్రింద విభజించి, భూపరిమాణమును నిర్ధా రణచేయుదురు. క్రొత్తసర్వేలో దొరతనమువారు కొన్ని మా ఝులనుసరించి. “వైమాన్” పద్ధతి ప్రకారము నీటికాలువలు, రస్తాలు, కంచెలు మున్నగువి భూపరిమాణమున చేరకుండెను. కాని నీటి నిపుడాపరిమాణమున తేల్చిరి. ఇట్లు చేర్చుటయందు పొరపాటులేమైన నుండవచ్చునని భూపరిమాణమున కొంత విస్తీర్ణమును తగ్గించుమని చెప్పుచున్నారు. ఈవిషయమును గూర్చి మునుపటి చరిత్రముగాని వర్తమానమున మరియొక యంశము నిట వివరింపవలయును. అనేకమంది పాలముల నొక పాలముక్రింద సర్వేచేసి, పెద్ద పాలముననుండు హక్కుదార్ల వాటాలను సబుడివిజనుల క్రింద విభజించియున్నారు. హక్కు దార్లు తమ భూముల హద్దులయందు సర్వేరాళ్లను పాతుకొన వలయును. రెండు సబుడివిజనుల హక్కుదార్లు హద్దులగూర్చి తగాయిదాపడినగాని, సబుడివిజనులను రాళ్లతో కేటించినగాని, యీరెండు సబుడివిజనుల భూములును ఈ యిరువుర కును ఉమ్మడిభూములని నిర్ణయింపబడును. ఇట్టి ఉమ్మడి భూములు భూస్వాములకు చిట్కాలు గలిగించుచున్నవి. ఉమ్మడిభూములు గాన సిద్ధువైకమంతయు హక్కుదార్లలో నెవరియొద్దనుండియైన వనూలుచేయవచ్చును. కనుక కరణము తన యిచ్చవచ్చినట్లు వర్ధింపవచ్చును. సిద్ధునంతయు మొకని యొద్దనుండి వనూలుచేసి ముజరా రావలసినవైకమున కీతనిని కొద్దనకు పొమ్మనును. గనుక క్రొత్త సర్వేభూస్వాములకుబాధ కరముగ నున్నది. దొరతనము వారి కీ సర్వేవిధానమువలన ప్రయోజనమేమైన నున్నదా, యనునంశము సందేహస్పదము.

క్రొత్త పద్ధతిని నెలకొల్పిన కొంతకాలమున కది శీఘ్ర గమనము గలిగియుండలేదని స్పష్టమయ్యెను. కరణములకు సర్వేచేర్చి, భూముల కొలతలను వారికి ఒప్పుగించిన యెడల లాభకరమని యోచింపబడెను. ఈ విధానము లాభకరముగ నుండె నని ప్రభువుమున వెలువరింపబడెను. కాని భూముల స్థానుల తయారుచేయ సన్నద్ధమగు సరికి కొలతలలో చాల వరకు పొరపాటు యుండెనని తేలినది. కనుక కరణములు భూములు కొలచిన ప్రదేశములయందు తిరిగి సర్వేచేయవలసిన దని ఆజ్ఞ చేయబడెను.

ఎన్ని యత్నములనో యెనర్పి అనేకసార్లు పొరపడి దొరతనమువారు కొంతజ్ఞాన మూర్ఖించి, యిపుడు నూతనవిధా నమున సర్వేనడపుచున్నారు. ఈ విధానమున నెట్టివిషయ ము లున్నవియు కాలక్రమమున దెలియవలయును.

కీ సర్వే విషయమును గూర్చి కొన్ని సంగతుల జెప్ప వలసియున్నది. రాజధాని, యంతయు ముప్పవీసలువది సంవత్స రములలో సర్వేచేయింపవచ్చుననియు, తరువాత సర్వేడిపాట్లు మెంటును తీసివేయవచ్చుననియు దొరతనమువారు యోచించి యుండిరి. గాని యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారి కాకాభం గము కలిగినది. ప్రభువుమున సర్వేచేయించిన మండలముల నెట్టి లెక్కలునుగూర్చి కొన్ని సంవత్సరము లైనవెనుక పనిపట్టగ సరిహద్దుల కేటించుటచే పాతించిన సర్వేరాళ్లుచాలవరకదృశ్య మైనవి. సరిహద్దు కేటించుగురుల కాసనము ప్రకారమిరాళ్ల ను పదిలపరచు బాధ్యత భూస్వాములదైనను, బాధ్యతను మైచ రచు భూస్వాములను శిక్షించియుండక పొవుటచే నిట్లు జరిగి నది. రాళ్లను సంగ్రహించు పూచీకరణముల వశ మొనర్పి యుండకపోవుటచే, వెనుకటి సర్వే వృద్ధిమై క్రొత్త సర్వేచే యించుకొనవలసి వచ్చెను. ఒకటి రెండు రాళ్లు పోయినచో, లెక్కలను బట్టి వాటిని తిరుగ పాతించవచ్చును గాని అన్ని రాళ్లును మాయమైనచో నిట్లుజరుపుట కవకాశము లేదు.

కీ సర్వేవిషయ ములోచించుచువుడు వెనుకటి సర్వే యందలి లోపములు బయటపడినవి. సరిహద్దు రాళ్లనుకాపా డిన నీ సర్వే ప్రయోజనకారి యనియు లేకున్న వృద్ధిమయి వృక్షమైనది. సర్వేరాళ్ల గమ్యాధము ల్యాండు రికార్డుకాఖ యనుపేర నొకక్రొత్తకాఖను దొరతనమువారు నెలకొల్పిరి. రాళ్లను పరిశీలించి, రాళ్లుపోయినచో క్రొత్తవాని నాస్థాన ములవేయించుట గ్రామకరణమునకు విధియైయుండెను. కరణములపై ప్రతి తాలూకాయందును క్రొత్త రివిన్యూ ఇనస్పెక్టర్ల నొక డు నేమింపబడెను. మండలాధిపత్య ము తిహాసీబురని వశమై యుండెను. ఈ నూతన కాఖ కొన్ని సంవత్సరములనుండియు పనిచేయుచుండి నను, దొరతనమువారి యుద్దేశములు నెరవేరినవి కావు. ఏల యనగా కరణమున కుండుకొన్న విధులు విస్తారమగుటచే నతడి రాళ్లవిషయమున శ్రద్ధువచ్చుకొనుట కవకాశము లేకుండెను. వైగా విధ్యుక్తమున క్రమముగ నిర్వహించుకరణములు చాల నరుదు. క్రొత్తవరకట్టు, జలాధారములు మున్నగు వాటినుండ నప్రమత్తుడైచరించిన కరణమునకు భూస్వాములు లోకువై స్వ లాభముండునుగాని రాళ్లనుశోధించి క్రొత్తరాళ్లను వేసికొనుట లోనతనికెట్టి లాభమునుకూర్చును. కనుక తనదగునట్లే విధిని కరణము క్రమమగు నిర్వహింపవలెనన్న వైయుద్ధ్యోగులసంఖ్య విశేషముగ నుండవలెను. ఒకరివెన్యూ ఇనస్పెక్టరు, ఒకతహశీల్ దారుడు తన్ను తర్కించు సుద్ద్యోగు లగుటచే కరణము తన యిచ్చవచ్చిన తీరునచరింప వచ్చును. గనుకనీ యుద్ధ్యోగి వర్గమునధికము చేసినయెడల ప్రయోజనముండును. ఈ విషయ మున నూతనమగు మొకనూతన విచారణ యందున్నది. ప్రతి రివెన్యూ ఇనస్పెక్టరును కరణము తన పని పాటులు క్రమముగ నిర్వహించు నదియు లేనిదియు విచారించునట్లు చేయ నూచింపబడెను. కాని యీ నూతనము ననుసరించినను గూడ విశేషమగు ప్రయోజన ముండనేరదు. ఇనస్పెక్టర్ల విధులిప్పటికే కడుభారమై యున్నది. కనుక సర్వే రాళ్లయజమాన్యమును వీరలపై పెట్టిన లాభములేదు. గ్రా మములు పంచాయతీలమూలమున వీటిని పరి రక్షించుకొను నట్లేర్పాటుచేయుట యుక్తము. భూముల నొకసారి సర్వేచే యించి, ఆసర్వేచిర మొనర్ప దొరతనమువారు తలంచుట లోకవృత్తమునకు వ్యతిరేకమై, అసాధ్యములను సాధింప వారు యత్నించుచుండి రని యూహింపజేయును.

యజుర్వేదుల ఉపాకర్య:— కుంభకోణము మతము నందలి పంచాంగము సర్వజనాంగీ కృతము. దీని ననుసరించి ఆగస్టు నెల 2వ తేదీ గురువారమునాడు యజుర్వేదులు ఉపా కర్యున జరుపవలెనని టి. ఎన్. విశ్వనాథ శ్రాతిగారు వైదా డేటనుండి వ్రాసిరి.

సి. విజయరాఘవాచారి గారు.

నేలము పుర్రుముఖులు కొందరు సందర్శింపగా ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితినిగూర్చి సి. విజయరాఘవాచారిగారి రిట్లు నుడి విరని కే. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు బి. పి. బి. ఎల్. గారు నేలమునుండి వ్రాసిరి. “దొరతనమువారు మన కిప్పుడియ్యవల సిన దేమియును లేదు. వారు మన హక్కులను పరిగణించి నిరంకుశాధికారులు కలుగ చేసిన అధ్యంతరముల నన్నిటిని తొల గింపవలెను. కాంగ్రెసు మోస్త్రములీగులచే నేర్పరపబడిన విధానము ననుసరించి స్వరాజ్యాంధోళనము మొనరించుట నాకు పరమసమ్యక్తము. కాని వారి విధానచుంతగా లాభకరముగ కనబడుటలేదు. కాసనసభలలో అసభికా రుల దుష్కలస్థితిని నేను లెస్సగా గమనించితిని. కాస నసభ్యు లందరును నియోజకులుగ నుండవలెను. అధిక విషయములందు కాసన సభలకు సంపూర్ణాధికారముండవలె ను. కాసన సభల తీర్మానములను కార్యనిర్వాహక సంఘములు తప్పక ఆనుసరింపవలెను. రాష్ట్రీయ కాసన సభల తీర్మానము లను రద్దుపరచుట కాయా గవర్నరులకును, సామాజ్య కాసన సభాతీర్మానముల రద్దుపరచుటకు గవర్నరుజనరలుకును అధికార ముండవలెను. కాఖాధికారులు అధికార రీత్యా సభ్యులుగ నుండవలెను. యుద్ధానంతరము న మొ సంగ దలచిన స్వాతంత్ర్యముల నిపుడే ప్రకటింపవలెను. వానిని చర్చించు టకు భారతీయ నాయకుల సమావేశము నేర్పరుపవలెను. అటుల చేయక మాకు సానుభూతి కలదని యూరక తెలిపి నంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. 1818 వ సంవత్సరపు ప్రవాస కాసనము పత్రికా కాసనము కుట్రకాసనము రాజ ద్రోహ సభాభ్యంతర కాసనము ఆయుధకాసనము మున్నగు కఠినకాసనముల నన్నిటిని ముందు గ నిపు డు రద్దు పరచవలెను. నిర్బంధితుల నందరిని విడుదలచేయవలెను. ఇందు లకు మనమందరము నాందోళనము చేయవలెను. ఇట్టి సంది గ్ధసమయమున మన స్వాతంత్ర్యములను బ్రీటిషు పౌరులు గ్రహింపజాలక పోయినచో సాత్వికనిరోధమి యేదేమున తలచాప గలదు. ఈ నెల 28వ తేదీని బొంబాయి నగరమున సమావేశము కానున్న కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము వారిందులను గూర్చి ధైర్యముతో తీర్మానము చేయవలెను. నాకు లాయడు జార్జి మాంటేగుగార్లయందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. వారి పట్టుమనకు తోడ్పడగలరని విజయరాఘవాచారి గారు నుడివిరి. వీరు గవర్నరు జనరలుగారి కాసన సభలో వెనుక సభ్యులుగా నుండిన ప్రముఖులు.

కృష్ణదాసుపాలు గారి సాంకేతిక కోత్సవము:— నిన్న టిడినమున కృష్ణదాసు పాలుగారి సాంకేతిక కోత్సవము కలక త్తానగరమున విజయవంతముగ జరిగెను. మూలగు బాబు భూ శేంద్రనాథ బాసుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆసమ యమున జిల్లా న్యాయాధికారి బార్లెబర్డు వి. సి. ఎన్. గారొక ఉపన్యాసమున నిట్లుచెప్పిరి. ఇదివరకు తగినంత పరిశ్రమలేనిది ఒక్కమారుగ హిందూదేశము పరిపక్వవృద్ధుల జెందుట ఆసం దర్భము. ఇదివర కనేక కతాబులులు వెనుక బడిపోయి తనకు విశేషముగ తలగడచి అనేకకతాబులుల నుండియు రాజకీయ ములలో తేలుచు మునుగుచు విశేష పర్యావసానమున మంచి పరిపాలనల నెలకొల్పిన ఇతరజాతుల సామ్యతను వహించుట జాతికై నను దుర్లభము. తీవ్రతనమునగాని ప్రగల్భతనగాని, వివాదమునగాని, న్యాయ ఋజువృద్ధుల నతిక్రమించుటవలన గాని గాక మితత్వమువలనను, సహిష్ణుత వలనను, అన్యోన్య్యా నురాగము వలనను, పరస్పర విశ్వాసమువలననే దేశమున కుద్ధి మమైన సేవ లభింపగలదను నుత్తమగు సందేశమును కృష్ణ దాసుపాలుగారు తమ దేశీయులకు విడచిజరిరి.

డాక్టరు ఎన్. కె. మల్లికుగారు సభాధ్యక్షులకు వంద నము లర్పింప ప్రతిపాదించు నపు డిట్లు పలికిరి. బాసుగారి వలన దేశము మహాపకారమును బడయ దలంచు చున్నది. బాసుగారిపుడు హిందూదేశ సంఘసభ్యులుగ నియమింప బడిరి. వైస్రములలో నెక్కుడు ఉద్ధ్యోగములు భారతీయు లకు లభ్యములుగ నున్నటు లేర్పరపవలసినదని బాసుగారు హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి కొక సందేశమును నివేదించవలసి యున్నారు.

బాసుగారు తమ ప్రత్యుత్తరమున నిట్లు చెప్పిరి. తనచేత నైనంత సామర్థ్యముతో మాతృదేశసేవ చేయుట యతని ప్రప్ర థమ కర్తవ్యము. తన నియామకమువలన దేశీయుల హృదయ ములలో గలిగిన ఆశాంకురములకు తగినరీతిగ తా నెవ్వడైన పనిచేయ జాలకుండిన తనను దయతో తలచుకొని తనదేశజుల సేవకు తనచేత నైనదంతయు తానుచేసియే యుండునని ప్రజలు తలంతరుగాక యని యతడు కోరెను.

నిన్నటిదినము రైలుస్టేషనుకు పోవుదారిలో మా తపాలబండికి కొంచెము అవాంతరము కలుగుటచే నిన్నటి ప్రతిక పాఠకుల కందజేయజాలక పోయినందులకు చింతిలుచున్నాము. ఇకముందు తగిన జాగ్రత్త తీసికొనబడును.

వ్యవస్థాపకుడు.

వృత్తాంతములు

(-)

ఈ నగరమున 20వ వార్డు కమిషనరుగా వి. సి. శేషచారియరు గారు నియమింపబడినది తెలియుచున్నది.

జోసెపు కన్యగారు:— తిరునల్వేలి శ్రీలక్ష్మణాచార్యులు ఇ. శే. 15 వ తేదీన గ్రామమున పాతేగాన గుత్తిరాజుబాబుల వద్ద వివాహము జరిగినది. బాబుల గాననభవారు సంగీత శ్రవణముగావించిరి. వెల్లాల ముప్పయ్యగారు భారతీదేవి యారాధన జరిపిరి. విద్యాగురువు లగు వెల్లాల రామలింగయ్యగారికి గ్రంథాలయమువారు అంగుర్వాభరణము నొసంగిరి. అధ్యక్షులకును సంస్థానువాదిని పూలమాల లొసంగబడినది. రాజావారు గ్రంథాలయమును ప్రోత్సహించుట గాకయుని యొక విశేషిని వ్రాయుచున్నాడు.

పోలీసు వారికి మోటారుబండి:— తిరునల్వేలి పోలీసు వారి ఉపయోగము నిమిత్తము మోటారుబండిని కొనుటకు 4000 రూ॥ లను వెచ్చించుటకు మహారాజావారు సమ్మతించిరి.

న్యాయమూర్తి ముక్తనాయకంగారు:— తిరువాన్కూరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఏ.ఎం. ముక్తనాయకము డి. ఏ. డి. ఎల్., గారు తమ న్యాయమూర్తి పదవిని చాలించుకొందురని తెలియుచున్నది.

సి. శంకర మీనను గారు:— కొచ్చిన్ సంస్థానమున నుపాధ్యాయులుగా నుండిన శంకర మీనన్ ఎం. ఏ. ఎల్. డి. గారు ఆయుర్వేద వైద్య శాస్త్రమును చాల పరిశ్రమ చేసియుండుటచే సంస్థానమునందలి వైద్యశాలల యధికారిగ నియమింపబడిరి.

“తిరుక్కర్క” గ్రంథము ఆంధ్రభాషాంతరీకరణము. టీకాతాత్పర్య విశేషముగ సమన్వితముగ గ్రంథకర్తగారి పుత్రుడగు కమవర్తి మూర్తిదేవు శర్మగారు తమవద్ద దొరకుననియు, వెల గు 2-8-0 లనియు, మైలాపురము నుండి మాకు వ్రాయుచున్నారు.

పోలీసువారు హంతకుని వెదకుట:— టెంజుమిక్ ఛావామ్ అను పాశ్చాత్యుడు బార్ని ఎఫ్. స్టీనిలిను పాశ్చాత్యుని హత్యగావించి పారిపోయెను. హంతకుని వగ్గనము పోలీసువారికి వెలుపబడుటచే నాయానవాదుగల మనిషి కొఱకు కలకత్తా పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా గాజోలు ఠాణా కా కడలి గ్రామమునందు మంగళవంశి అంజనేయ లక్ష్మీస్వామివారికి 50 పుష్పకములతో ఈనెల 21-వ తేదీన ఒక పుష్పక భండాగారము స్థాపింపబడినది. దీనిని సభ్యులు వర్గీకరించుచు గాకయుని యొకవిశేషిని వ్రాయుచున్నాడు.

క్రికెటు బంతి యాడుచుండు ప్రమాదము:— కొలంబో విక్టోరియా ఉద్యాన వనమున కొంతమంది పంజెమును వేసి క్రికెటు బంతిని ఆడుచుండిరి. ఎదుట పార్కివారిచే వివరబడిన బంతి ఆడుచున్న వారికి నుడికివై తగిలి కణినమైన గాయము తగిలి వెంటనే తెలివితప్పి ఆతడు నెలబడినది. ముక్కనుండి యు నోటిమండి యు రక్తము ప్రవహించుచు నానెను. రక్తము, ప్రవహించుచుండ నాపి చేయుటకు వారు యెంత ప్రయత్నించి నను, ఆగనిండున ఆతనిని వైద్యశాలకు తీసికొని పోయిరి. అచ్చట నతనికి తెలివీ వచ్చినది. ఉపశాంతి కలుగుచున్నది.

గుంటూరు జిల్లా ఇనకల్లు గ్రామమున నెలకొల్పబడిన ఆస్థానాధి పుష్పక భండాగారముయొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము శ్రీముత, కొప్పోలు లింగరాజుగారి యాధిపత్యముక్రింద ఈనెల 20 వ తేదీన పాఠశాలము కి గంటలకు జరిగినది. శ్రీయుత, సంకా ఉపేంద్రరావుగారు వ్యాఖ్యానములను గురించుచును, పద్మతీదేవి వీరయ్యగారు సంఘసంస్కరణమును గురించియును, తుమ్మల గుంటకేశవరావు, పహ్లాము రూలును గురించియును, రత్నాకరం వెంకటప్పయ్యగారు మాతృభాష, భారత మాతృప్రభుత్వము, ఆస్థానాధిపత్యమును గురించియును, ముదిగొండ వీరభద్రయ్యగారు గ్రంథభండాగారములను గురించియును, ఉపన్యసించిరి.

నీలంజిల్లా ఠాణాబాబు గ్రామమున స్థాపింపబడి పని చేయుచున్న భారతీ విద్యాగ్రంథ కులములకు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఈనెల 15 వ తేదీన గ్రామమున పాతేగాన గుత్తిరాజుబాబుల వద్ద వివాహము జరిగినది. బాబుల గాననభవారు సంగీత శ్రవణముగావించిరి. వెల్లాల ముప్పయ్యగారు భారతీదేవి యారాధన జరిపిరి. విద్యాగురువు లగు వెల్లాల రామలింగయ్యగారికి గ్రంథాలయమువారు అంగుర్వాభరణము నొసంగిరి. అధ్యక్షులకును సంస్థానువాదిని పూలమాల లొసంగబడినది. రాజావారు గ్రంథాలయమును ప్రోత్సహించుట గాకయుని యొక విశేషిని వ్రాయుచున్నాడు.

ఉన్నాదము:— ఏయేవృత్తులలో నుండువారిలో హెచ్చుచుండి పిచ్చుపట్టుచున్నదను నిషయమున మొక పరామర్శ దేయడగు శాస్త్రజ్ఞు డిటివల పరిశోధనలను గావించెను. సేనలోను నాకావళిములోను పనిచేయువారిలో లక్షకు 199 మందియు చిత్రలేఖకులు, న్యాయవాదులు, మతభేదకులు, వైద్యులు, పండితులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగు వారిలో లక్షకు 171 మందియును (పీఠిలో నున్నాద మొక తెగయందు కంటే మరియొక తెగయందు తక్కువయనియు, వైరికులు నావికులు తెగయందుకంటే చిత్రికారులందును, వారియందు కంటే న్యాయవాదులందును, ఇట్లు వరుసగా తక్కువయని గ్రహించవచ్చును) పరిచారకులు కూలివాండ్లు మున్నగువారిలో లక్షకు 159 మందియును యంత్రముల పనివాండ్లలో లక్షకు 68 గురును వర్తకము చేయువారిలో లక్షకు 42 ను పిచ్చివారగుచున్నారని తెలిసినది.

గుంటూరు కాపురస్తులను దేశభిక్షువులనునగు మహారాజ రాజ శ్రీ చట్టి. నరసింహారావుగారు గరికిపాటి సేతు మాధవరావు గారును గుంటూరు తాంబాకా యేటుకూరు గ్రామమునకు 19-7-17 తేదీన వచ్చి గ్రామస్తులను చేర్చి గ్రామ సంచాయతీలను గూర్చియు విద్యను గూర్చియు పలువిధముల బోధపరచి మా గ్రామమునందు స్థించి పోవుచున్న పుష్పక భండాగారమును పునరుద్ధరింప వలయుననియు ఆంధ్రప్రతికను తెప్పించుకొని చదువుకొనుచు అయికమత్తయ్యతో మెలంగవలయుననియు గ్రామమునందు తక్కువులు గలుగుచుండ యెల్ల రను కలుపుకొని ప్రవర్తించుట దేశభిక్షువుకి మూలమనియు బహువిధముల బోధపరచిరి. ఇంతటనైన మా గ్రామస్తులు కొంచెము శ్రద్ధవహించి నామానసిష్టముగా నున్న పుష్పకాలయము నుగురించి శ్రద్ధవేసి ఆంధ్రప్రతికను తెప్పించుచురని కోరుచున్నాను. అని యొక విశేషిని వ్రాయుచున్నాడు.

సమైక్యత:— జి. వి. పి. రెయిల్వేవారి పేరెలు కర్కా గారమునందలి సమైక్య క్రికెట్టు క్లబ్బునే యున్నది. వారి యెడల సానుభూతిని గవబరచు నిమిత్తము మాటుంగ కర్కాలయము లందలి కార్మికులను పలుల మానివేసిరి. వారందరును ఒకచో తేరి తమ కష్టముల వివరించుకొనిరి. పేరెలు కార్మికులతో గలసి యాలోచించి వా రేపునచేసిన నాపని చేయుటకు వారు నిశ్చయించుకొనిరి. సమైక్యతనువలన కారణ మేదియో తెలియకున్నది. తక్కువ జీతము వీరుబహువారికినలె నెక్కుడు జీతములవారికిని ధాన్యపుకలపు చేటా నియవలసివదని వారు గోరుచున్నారు. బాబు నెలలో సమైక్యతవలన తగ్గింపబడిన జీతమును పూర్తిగ నిర్దువేయునటుల ఏదేలుటగారి వద్ద ననుష్ఠించుకొనవలయుననియు వారు కోరుచుచున్నారు. రెండు దినముల క్రిందటనే తమ కేకలుములును లేవని మాటుంగవద్ద నున్న కార్మికులు యాభగ తెలిపినది ఇదివరలో తెలుపబడినది.

తక్కువజాతి-మత్త:— డిన్ మె అనునతడు కలకత్తాలో కిడరూపునందు బిడలను నిలుపు స్థానమున ఫిరంగులు కాల్పువాడుగ నుండెను. ఆ స్థానముననే ఫిరంగులు కాల్పువారుగ నుండిన వైమన్ కాలియరను, అతని తమ్ము లిద్దరును సోదరియును నుండ డిన్ మె ఇంటి పొరుగుననే నివసించుచుండిరి. గడచిన ఆదివారము రాత్రి డిన్ మె త్రాగి ఇంటికెచ్చి వీధిలో నుండి గావించుచు వైమన్ కాలియరు ఇంటి కెదురుగ కూర్చొని దుర్గాపలు పలుక నారంభించెను. ముగ్గురు అన్నదమ్ములను వానిని అట్ల చేయవద్దని ఎంత బ్రతిమాలుకొనెనను వివకమరిత ఎక్కువ అట్లచేయసాగి వారి ముగ్గురితోను కయ్యమునకు కాలుద్రవ్వెను. వారిలో వైమన్ వాడు వైమన్ కాలియరు డిన్ మెను కత్తితో పోడిచి చంపెను. పోలీసువారు పట్టుకొనుదురని వారు ముగ్గురును ఎచ్చటికో పారిపోయిరి. ఆరుగు వాడుదయముగ (సోమవారము) అబ్దుల్ గని అను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ముగ్గురి అన్నదమ్ములలో రిచ్ మండు కాలియర్ అనువానిని పొబజారునందు పట్టుకొని ఖయ్యునం దుంచెను. మిగిలిన ఇద్దరికొకరును వెదురుచున్నారు.

ఆస్థానాధిపతి అనాది దోషములు.

ఆస్థానాధిపతి దోషమునందు వెల్లట్టు మొదట నివసించు తెగవారు నీర్మలముగాని, మలము ద్వారపు వానిగాని, మంగిలియునలగుగాని, అమెరికావారిని గాని బోలియుండరు. హిందూదేశము వారిని ముఖమునందు దేహదారులమునందును బోలియుండరు. పాశ్చాత్యులవలె పాడుగుగనుందురు. కాని వారికిగల బలము పీరికిలేదు. సన్ననికాళ్లను, నాజూకైనచేతులను గలిగి బలిష్ఠముగా బెరిగిన స్వాములను కలిగియుందురు. పీరు సాధారణముగ వస్త్రములను ధరించువాడుక లేరుగాని పిచ్చుతనంత చలిగానున్న పుష్పకమాత్రము ఏచెట్టు బెరుగునో, లేక ఏజంతువు చర్యయతో కప్పకొను వాడుక కలదు. మనము ధరించు చొక్కాయలు కొట్లు బోపిలు వీరికి లేవు.

కుండలు చేయట పీరికి చేతగాదు. కాని రాతితో మాత్రము వారికి కావలసినకత్తులు, పాచులు, నంటపాత్రలు, మొదలగువానిని చేసికొందురు. ఇవి యెవరు చూచుటకు అందముగా నుండక మిక్కిలి ఆశ్చర్యము పుట్టించు చుండును. వ్యవసాయ మెట్టిదో వీరికి తెలియదు. తక్కులు మాత్రము వీరిచే పెంపబడును.

ఇండ్లును, వాకిట్లను వీరికి లేవు గాని దేశములో కొన్ని కొన్ని సరిహద్దులను 4 వైపుల యేర్పరుచుకొని ఆసరిహద్దులలోపుననే నివసించు చుండురు. పీరు శుభువులను జేర్చి వారి మాంసమును భక్షించి తమ జీవనములను నిలుపుకొనుచున్నారు. ఒక్కొక్క సరిహద్దులలోని ఒక్కొక్క జాతి వారిని ఇంకొక సరిహద్దులలోని వారు చూడవచ్చి కొద్ది కామేయుండి వెళ్లుటచే పీరిభాష వారికిని వారిభాష వీరికిని అబ్బుచుండును. ఇట్లు పది సరిహద్దులలోనివారు 10 పర్యాయములు ఒక సరిహద్దులోని వానిని చూడవెల్లినప్పుడు యీ పది సరిహద్దులలోని వారి భాషలను నీసరిహద్దులోని వారికి అబ్బుటచే వీరిలో మాట్లాడెడి భాషలు జాలగలవు. త్రాగుటకు జలమును దినుటకు ఆహారమును విస్తారముగ నున్నప్పుడు పీరు శుభువంతులుగనే చూపరులకు అగవరుదురు గాని ఆరెండును వారికి దొరకుట దుర్లభముగానున్న సమయములయందు పీరు అడవి మృగములకన్నను (కూరముగా గాన బడుదురు.

చంటి బిడ్డలకలె పీరు తెలివిలేటలు లేక మూర్ఖముగా నుండురు. వీరిలో విస్తారముగ ప్రబలియున్న అజ్ఞానము, అసమానము, భయము వీరిని మిక్కిలి స్రూరులనుగ చేయుచున్నది. కాని సమాజముగ పీరుకొంచెము పాపభీతి కలవాడు. ఈజాతి నశింప వండునట్లు వృద్ధిలోనికి వెచ్చుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయ బడుచున్నది.

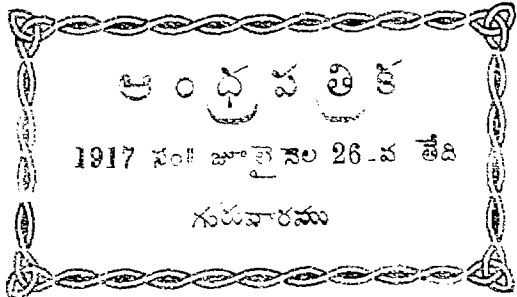
సీతారాంగారి నిష్పంధము

ఈ విశిష్టని సీతారాంగారి సతి రాంగమ్మగారు హిందూమాదేశపు రాజుత్రినిధిగారి కిట్లు పంపిరి. ప్రస్తుతము నిష్పంధావాసమున కేమిపుడెల్ నగరమున నుంచబడిన నాపతియును సీతారామ్ గారు యాక్షుకు పూర్వము దొరతనమువారి కొలువున 17 సంవత్సరములు ఎట్టినిందను పొందకుండ, అతిశక్తి విశ్వాసములతో బుచ్చేసియుండెను. సీతారామ్ గారు యెప్పుడును యే విప్లవమునకు కలసి పనిచేయక పోవుటయేగాక అట్టి తలంపు కలనైన దబబెట్టి ఎరుగనైన నెరుగరు. అట్టి నాధుని స్వగ్రామమునకు తిరిగి వచ్చుచుండగ బొంబాయి నగరమున పోలీసువారు పట్టుకొని కేమిపుడెల్ నగరమున నిష్పంధావాసమున నుంచిరి. అతడుచేసిన నేరమేమో ఎవ్వరును తెలుపలేదు. నిష్టాతుకముగా సీతారామ్ గారిని నిష్పంధావాసమున నుంచిరి గాన నాయనను విడుదల గావించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. అట్లు విడుదల చేయుట తరుకు సమృద్ధికానిచో ప్రస్తుతము నిష్పంధావాసములలో నున్న పలువురినలె నాపతిని నూడ కొన్ని నిష్పంధలలో మా స్వగ్రామములో స్వగృహముననే యుండునట్లైన నెలపియ ప్రార్థించుచున్నాను.

జట్టి - హితకారిణిమిత్రము:— ఈ నెల 8 వ తేదీ నిచ్చటగల కొందరు హిందూయును లొకసభ గావించి, అందునై పేరిట మొకసమాజమును స్థాపింప దీర్చునించుచున్నారు. (1) అన్ని భాషలలో ధర్మపుస్తక భండాగారమును నెలకొల్పట. (2) అంగహీనులకు వ్యవసాయములను సాయము చేయుట. (3) పేదనిద్రాస్థులకు విద్యాభివేతము లిచ్చి విద్యాభివృద్ధికొర దోడ్పడుట (4) ధర్మముగ వైద్యచర్యమును కొరవడవచ్చుట (5) కరపత్రములను ప్రచురించుచు నుపన్యాసములనిచ్చియు ఆర్యధర్మములను వ్యాప్తిలోనికి దెచ్చుట, ఈవట్టి ముఖ్యోద్దేశములు అని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంగ్లసామ్రాజ్యము, భారతీయవిద్య	2
దేశీయమహాసభ	3
భూములపట్టు నిర్ణయము	4
వృత్తాంతములు	5
ప్రధానవ్యాసము	
భారతీయుల సంక్రామ సాహాయ్యము	6
వాక్యాలు - వ్యాఖ్యలు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	8-9
విశేషతంత్రీవాక్యాలు	10-11-12
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాక్యాలు	12
ప్రజాభిప్రాయములు	

సంగ్రామ సాహాయ్యము.

భారతీయులు సంగ్రామమునకు తాము గావించిన సాహాయ్యము గూర్చి బైకి ప్రకటించుట కిష్టపడుచు గారు. భారతీయు లింతవరకు జేసిన సాయము ఫలిత మాసింది, గావించియుండలేదు. తమ విధి యని నమ్మి యింతవరకును సంగ్రామ విజయమునకు తోడ్పడుచున్నారు. కొందరు ఆంగ్లో హైందవులకు, భారతీయుల సాయమును తృణీకరించి యధిపతే రాజ్యముల తోడ్పాటును పొగడుట యాచారమయినది. కావున ఆ విమర్శనము సాగజేయవలసిందని చూపుట యవసరమగుచున్నది. అధిపతే రాజ్యములవారివలె సాహాయ్యమును చేసినపుడు మాత్రమే భారతీయులు స్వపరిపాలనాది స్వాతంత్ర్యముల గోరుట కష్టమగుచున్నది. అధిపతే రాజ్యముల వలన వచ్చుచున్నది. అధిపతే రాజ్యము లింతవరకును సంగ్రామమున కొనసాగి సాయము ప్రతిఫలసహిత మయినదని, ఆ యారాజ్యముల మంత్రులు ఘంటావక్తముగ చాటియున్నారు. సామ్రాజ్యవిషయముల బదిష్కరించుటకు మాతృదేశముతో సరిసమానముగు హక్కులను బొందుటకై సంగ్రామములో పాల్గొనుచున్నామని వారు యుద్ధారంభముననే నుడివియుండిరి. హైందవ నాయకు లెవరును సంగ్రామమున సాయముజేయు విషయమునకును, యుద్ధానంతరమున పరిపాలనాస్వాతంత్ర్యముల బడయుటకును సంబంధము గలిగియుండలేదు. భారతీయులు సందిగ్ధతరహమున సహజముగు రాజభక్తిచే, ప్రేరేతులయి సంగ్రామవిజయమునకు తోడ్పడిరి.

యుద్ధమునకును తలవరకును నలువదియైదు కోట్ల రూపాయలను భారతీయు లొసగిరి. అధికారు లనుకొనిన మొత్తముకన్న మూడురెట్లు వసూలయినది. ఇంగ్లండు దేశమున ఈ ధనమును మార్చుటకై గలుగు లాభముల దీసికొనిన, మొత్తము షుమారు ఏబదికోట్లగుట నిశ్చయము. హిందూదేశము ఇచ్చుటకు నిశ్చయించినదని పార్లమెంటుసభలో ఛేంబర్లెనుగారు చేసిన వాగ్దానపు మొత్తములో మూడవవంతు అవుడే వసూలయినది. ఇంత త్వరతో నింతధనము హిందూదేశమున బహులగునని, యధికారు లెవరును తలచి

యుండలేదనుట విచిత్రమే. ఇంగ్లండులోని యుద్ధమునకులతో దీనిని బోల్చుటకు వలనుపడదు. ఆ యుద్ధవ్యయము స్వదేశములోనే వెచ్చించబడునని ఆంగ్లప్రజలకు నిశ్చయ మగుటచే, యందును గూర్చి వారికి నుత్సాహ ముండుటలో నాశ్చర్యమెద్దియును లేదు. అందు స్వాతంత్ర్యముగూడ కొంత మితమయి యున్నది. హిందూదేశయుద్ధమునకున్ననో, యుద్ధవ్యయము హిందూదేశమున వెచ్చించబడక ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమునకు చేరు ననియు సంగ్రామమునకై వినియోగించబడు ననియు భారతీయు లెల్లరకును తెలిసిన విషయమే. అట్లే, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యము నిరుపమాన మని తేలుచున్నది. ఈ యుద్ధమునకును బాహ్యముజేసిన సాయ మింకను గలదు. హిందూదేశప్రభుత్వ కోశాధికారి యగు సర్ విలియం మేయరుగారు నుడివిన ప్రకారము బ్రిటిషు యుద్ధమునకైతములలోను పేషకుక్రెడిట్, గోల్డ్ బాండ్లు రిజర్వులలోను, నిరుపేక్షతరంతము వరికును హిందూదేశపు ధనము 70 కోట్ల రూపాయలకు పైగా నిలువ యున్నది. ఈ మొత్తములో 52 కోట్లరూపాయలకు పైగా, సంగ్రామ మారంభమైన పిమ్మటనే నిలువ చేయబడినది. ఇదిగాక హిందూదేశపు వెలుపల సామ్రాజ్య లాభముకొరకుని వైశ్యముల నిలువ యుంచుటచే, అంగుళగు వ్యయమును హిందూదేశము గూడ భరించుచున్నది. సంగ్రామ వ్యయమునకై హిందూదేశము 17 కోట్ల రూపాయలకు పైగా ధనమును భరించినది ప్రతివత్సరమును వృద్ధియగుచున్న వైశికవ్యయముగూడ నిండు చేచ్చవలసియున్నది. గత రెండువత్సరములలో దీని 10 కోట్లకు పైగ జరిగినది. సర్ విలియం మేయరుగారు ఆదాయవ్యయపట్టికను గూర్చి ప్రసంగింపుచూ, 1916, 1917 సంవత్సరమున హిందూదేశము తన నిలువ ధనములో ఇంగ్లండునకు 7 కోట్లకు పైగా ధనము నొసగవలసియుండునని నుడివియుండిరి. గత రెండు వత్సరములలో బహుళ యధికమొత్తము కన్న నెక్కువ మొత్తము ఈ వత్సరము వసవలయునని తేలుచున్నది.

ఇది యటుండ ప్రజలును, స్వదేశ ప్రభువులును విశిష్ట నొసగిన యుద్ధదానముల గమనించుట యవసరము. దాదాపుగ ఏడువందలమంది స్వదేశ సంస్థానపుప్రభువులు ధనసాహాయ్యము గావించిరి. అనుదినమును స్వదేశ సంస్థానాధీశులు ధన సాహాయ్యముగావించుచున్నట్లుల తంత్రీవాక్యాలలో గాన నగును. చైతాముగారు 60 లక్షల రూపాయలను, మైసూరు మహారాజుగారు 50 లక్షలను సంగ్రామారంభముననే మొసగిరి. ఇంతవరకును అనేక విధముల తోడ్పడుచునే యున్నారు. భారతీయులొసగుచున్న సంగ్రామదానములు దేశములో వెచ్చింపబడవని దృఢనమ్మకముతో గావించబడుచున్నపుడు, వాటినియే యచూల్య మనుటకు సందియము లేదు. బ్రిటిషు, హైందవ యుద్ధములలో భారతీయులధనము దాదాపు 7 కోట్ల 60 లక్షల సవరములున్నది. వీటికి సంగ్రామ వ్యయమున కొనగిన ధనమును, ఇప్పుడు భరించుచున్న యధికనైసికవ్యయమును, యుద్ధదానములు మొదలగు మొత్తములును గలిపిన దాదాపు 10 కోట్ల సవరములగును. వలయు యుద్ధమునకు మూడవవంత్ వసూలయినందున నింకను 7 కోట్ల సవరముల ఋణమును హిందూదేశము సమకూర్చవలసియున్నది. కావున సంగ్రామమునకు హిందూదేశ మొసగిన ధనము దాదాపు 20 కోట్ల సవరములకు, 300 కోట్ల రూపాయలని మది పుతే ముదచ్చును. ఇట్టి ధనవ్యయముచే ప్రపంచమునందెల్ల

దారిద్ర్యమునకు బుట్టినిల్లయిన హిందూదేశ మెట్టి సంకటముల ననుభవించవలయునో యూహించనశక్యము. గ్రేటుబ్రిటనులో ఆదాయము మనుజున కొకరికి వత్సరమునకు సగుటున 45 సవరములు. హిందూదేశమున ఆంగ్లోదేశీయుల యొప్పుదల ప్రకారమే మనుజుని కొకరికి 2 సవరములు మాత్రమే. గ్రేటుబ్రిటనులో సంవత్సరమున కీ వంతున ఆదాయము 210 కోట్ల సవరములగును. హిందూదేశమున 60 కోట్ల సవరము లగును. అట్టిస్థితిలో హిందూదేశము 300 కోట్ల రూపాయల నొసగినదన, ఆంగ్లదేశపుఆదాయమునుబట్టిచూచిన 1125 కోట్ల ధనము నొసగినంత విలువగలదని యూహించవచ్చును.

ఇక చలసరాజ్యములవారు చేసిన ధనసాహాయ్యమును గూర్చి విచారించుము. మాతృదేశమునకు వారు ధనసహాయముజేయుటకుబడులు మాతృదేశమునుండి సొమ్ము బడులు పైకొనుచున్నారు. బోస్నియాను కామన్సు సభలో నుపన్యసించుచూ, యధిపతే రాజ్యములకు మాతృదేశము గావించు సాయము దినదినము వృద్ధియగుచున్నదనియు, నింతవరకును 14 కోట్ల 60 లక్షల సవరములను ఇచ్చితిమనియు మొన్న టిడినమున నుడివియుండిరి. ఇందుచే, అధిపతే రాజ్యముల సాయమును తృణీకరింప నేమాత్రము నుద్దేశము మాకు లేదు. భారతదేశము సంగ్రామమునకు తోడ్పడిన విషయమును గూర్చి తృణీకరించి వ్రాయువారలకు సమాధానము విచ్చుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము.

ఇక భారతీయులు తమ నిరుపమాన పరాక్రమముచే, సంగ్రామ రంగమున నెటుల తోడ్పడినదియు మేము వ్రాయుటకన్న, సర్ ప్రాన్సిసు యంగు హస్టెండుగారు 1915 సంవత్సరము 11-వ మే తేదీన మొసగిన యుపన్యాసములోని వాక్యములను గమనించిన తేటతెల్ల మగును. వా రిటుల యుపన్యసించిరి.

“భారతీయ పైనికుడు సంగ్రామ రంగమునకు సందిగ్ధతరహమున నడుచుచును. ఆతడు సామ్రాజ్యమునకు గావించిన యుపకారమునకు సామ్రాజ్య మంతయు కృతజ్ఞత కలిగియున్నది. జర్మనులు తెలయ పత్రనమును తీసికొనుటకు వాయువేగముతో బరుగిడుచున్నపుడు భారతీయ పైనికులు 70,000 మంది హిందూదేశమునుండి యరుదెంచిరి. ఆ నియుసమున, బ్రిటిషువారి పంక్తి పలుచబడి భేదింపబడుటకు సిద్ధముగ నుండెను. జర్మనుల నిరంతర భీకర తాడనముల నీ పంక్తి యాపవలసి యుండెను. అక్టోబరు 28-వ తేదీన భారతీయపైన్య మరుదెంచి, న్యూవమాపెల్లీ పత్రనమును జర్మనుల నుండి లాగికొనెను. హిందూదేశమునుండి పైన్యములను మనము తీసికొనిరానిచో గాని, లేక, యీ పైన్యమును హిందూదేశ మానందె యుంచి బ్రిటిషు పైన్యములను వీరికి సహాయముగ బంపవలసిన యవసరము కలిగినచో గాని, ఫ్రాండ్కులో బహుళా మన పైన్యములు జర్మను విజృంభణము నాపతేక రూపుమాసి యుండెడివి. అనేకసంవత్సరములనుండి సంగ్రామమున తయారగుచుండిన జర్మనుల విజృంభణము నాపి, ఫ్రెంచివారికిని, జెర్మీయనులకును, మనకును సాయము జేసినందులకు భారతీయులు గర్వపడుట సహజము. అందుకు భారతీయులకు మన మెల్లపుడును కృతజ్ఞులమై యుండవలెను”.

భారతీయుల సాయము నెవరు తృణీకరించి నను నిరాశజెందక, సంగ్రామ విజయమునకై దేశరక్షక పైన్యముతో జేరియు, నితర విధముల తోడ్పడియు, భారతీయులు తమ రాజభక్తి నెప్పుడును తెల్లడించుచుండుట యవసరము.

దేశభాషా విద్యాలయములు.

V

దేశభాషావిద్యాలయముల గంభీరనివాదము తుట్ట తుడకు దొరతనమువారి కర్ణపుటముల జొచ్చినది. సెకండరీ పాఠశాలలో విద్యను బోధించుటకు దేశ భాషలను పయోగించుట యుక్తమా యాంగ్లభాష ను పయోగించుట యుక్తమా యని చర్చించుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగులు కానివారిని సమావేశపరచెదరు. ఈసమావేశము ఆగస్టునెలలో చివర భాగమున కూడునని దెలుప బడినది. దేశభాషాసమస్యను పరిష్కరించుటకై దొరతనమువారు బూనుకొనుట సమంజసము. రాజప్రతినిధిగారగు కెలమ్ముప్పప్రభువుగారు దేశ భాషా సమస్య పట్ల సుముఖులని, జైల్లోగ సమావేశ సమయమున వారొసగిన యుపన్యాసము నిదర్శనము. ప్రస్తుత విద్యావ్యవస్థ యసహజమని వారు నిష్కర్ష గనుడివిరి. వంగదేశపాలకులు గూడ యిట్టి యభిప్రాయమునే నిటీవల వ్యక్త కరించిరి. ఈ సమావేశమునకు బూర్వము ఆంగ్లో ద్యమాభిలాషులు దేశభాషాపయోగమును గూర్చి మిగిలిన రాష్ట్రపాదకులకు బోధింపవలెను. వారల దేశ భాషాద్యమాభిమానులుగ జేయవలయును. హైందవప్రముఖులతోపాటుతో రానున్న సమావేశమున విద్యను బోధించుటకు దేశభాషయే మూలసాధనమని దొరతనమువారికి నమ్మకము కలుగజేసి కార్యసఫలత గాంచవలయును. హిందూ పత్రిక వ్రాసినటుల “దేశ భాషాపయోగముచే పౌరులు ప్రజాహితజీవితమున నెక్కుడుగ పాల్గొనుటయేగాక, ప్రజాసామాన్యమున విద్యను వ్యాపింప జేయుటకు సులభమగు సాధనమేర్పడును. అట్టిజాజనసామాన్యము తమ రాజకీయపౌరసత్వములను, బాధ్యతలను గూడ నెక్కుడుగ గుర్తెరిగి ప్రవర్తించుటకు మార్గ మేర్పడును.”

ఆంధ్రుల స్వభావము

ఆంధ్రుల స్వభావమును గూర్చి సి. పి. కృష్ణమూర్తిగారు కామనవీలు పత్రికలో నిటుల వ్రాయుచున్నారు.

“ఆంధ్రుడు క్రొత్తవారు గాన్నించినపుడు మొదలు “మీ నివాసగ్రామ మేది” యని ప్రశ్నించును. ఆంధ్రులలో భ్రాతృభావమును సూచించుట కీ చిన్న విషయమే నిదర్శనము. ఇతరుల బాగోగులతో తన సానుభూతిని గనుపరచుటకు గూడ నిదియే తార్కాణము. దాక్షిణాత్యులు, నైతికముగను, ధీశక్తులలోను ఆంధ్రులు వెనుకబడి యున్నారని దలచుటకు, సాంప్రదాయాచారములు వేరగుటచే గలుగు భావమే కారణమని చెప్పవచ్చును. జ్ఞానసముపాజ్ఞానా సక్రియమను, పరిస్థితుల ననుసరించి కాలానుసారముగ యభివృద్ధి జెందుటయందును, దూరదృష్టియందును దాక్షిణాత్యుడు ఆంధ్రునికన్న నతిశయము జూపుచున్నాడని యంగీకరింపవలెను. కాని విషయగ్రహణ సామర్థ్యమునందును, తాను నమ్మిన విషయమును వెలుబుట్టుటయందును దానిని కార్యాచరణయందు జెట్టుటలోను హృదయవైర్పల్యము నందును ఆంధ్రునికన్న దాక్షిణాత్యుడు వెనుదీయును. ఆంధ్రులెల్లపుడును బలవంతులుగ నుండిరి. తక్కువ జాతులలో కోపవాక్యములు ముదిరి ప్రహరణములక్రింద పరిణమించి తుద కవి కక్షలక్రింద మారుట సహజమైనను, ఆ చెడుగులోనే, షేక్స్పియరు చెప్పినటుల, మంచి ప్రస్ఫుటమగును. ఆంధ్రుని స్నేహ మతిగాఢము. నీ కొరకయి యన సగం గునెడల తన ప్రాణమునయిత మర్పించుటకు

వెనుదీయడు. ఆశనినైరముకూడ తీవ్రమైనది. కాని ఆనైరములో దుర్మార్గ మెన్నియునులేదు. ఆంధ్రుని స్వభావమున కొంత మోటుదన మున్నది. కాని ఆతని సహజ నిష్కాపట్య మట్టి స్వభావమునకు వన్నె దెచ్చుచున్నది. ఆత్మవివాళ హేతువైన, ఆధునిక ప్రపంచము నందలి స్పృహను గూర్చి, యాతడు నిర్లక్ష్యముగ నుండును. కాని ఏ మహోద్యమము వైనను చేపట్టినపుడు, దానిని నిర్వహించుటకు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించును. ఆంధ్రుల తీవ్రాశయములచే, వారి స్వభావమును తిన్నగ గ్రహించుట కష్టసాధ్యము. అయినను ఆతని నిజస్వభావమును, చారిత్రనుగ్రహించుటకు ప్రయత్నము చేసినయెడల, ఆ కష్టములదాటి లాభము బడయవచ్చును.”

మాంటాగూగారి సంచేశము

మాంటాగూగారు వెస్టు కేంబ్రిడ్జ్ షైరుకు పార్లమెంటు సభ్యుడుగా నెన్నికొనబడిరిని నేటి వార్త దెలుపుచున్నది. వీరు హిందూదేశ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యైరిని తెలిసినదినమునుండియు భారతీయులు తమ యాశలన్నియు వీరిపై నుంచి. వీరు హిందూదేశాదర్శములయొడ జూపిన సానుభూతిని స్ఫురించిరి. ప్రజలకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపవలయునని నిటీవల గావించిన యుపన్యాసమే, భారతీయుల యాశలను ప్రజ్వలించజేసినది. ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు వీరి రాకవలన ప్రస్తుత నిర్బంధములు తొలగిపోవునమో యని దిగులుజెంది యున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో వీరి యభిప్రాయము తెలిసికొనుటకు భారతీయు లాతుతగనుపఱచుటలో యాశ్చర్యములేదు. మాంటాగూగారు తమ యుద్దేశమును సూచించినారు. ఛౌబత్తేనుగారు వదలిపెట్టినదగ్గరనుండియు ప్రభుత్వసంస్కరణ కార్యమును కొనసాగించెదమనియు, సకాలములో ప్రభువిధానమును గూర్చి ప్రకటనము గావించెదమనియు జెప్పుచున్నారు. ఈ వాక్యములచే, మాంటాగూగారు హైందవ నాయకులుగోరిన ప్రభుత్వవిధాన ప్రకటనమును కార్యాచరణములో జెట్టెదరని దోచుచున్నది. మున్నెండుగాని ఈవాక్యముల యర్థము పూర్తిగ తెలియదు. మాంటాగూగారి తీరపున ప్రాప్టుగారు బెసెంటుగారి నిర్బంధమును గూర్చి వలికిన యసందర్భవాక్యములకు మాంటాగూగారికి సంబంధ మున్నటుల దోచదు. ఛౌబత్తేనుగారి యూహలే ఇందు ప్రతిఫలించుచున్నవి. మాంటాగూగారు మాటలచేగాక, కార్యసానుకూలతచే, భారతీయాశయముల దృఢీకరించి భారతదేశీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు గాక!

రుష్యులసీతి

రుష్యులు దేశస్థితి నానాటికి దుర్భరమగుచున్నది. పశ్చిమరంగము కన్న తూర్పురంగము ప్రాముఖ్యత వహించినది. జైజురచక్రవర్తి గెలిసియను రంగమున కేతెంచెను. టార్కపోలు రుష్యుల స్వాధీనమునుండి జారిపోయెను. స్టానిస్లావునుగూడ రుష్యులు విడిచిరి. గెలిసియాలో రుష్యులు సైనికులు ద్రోహబుద్ధితో ప్రవర్తించుచున్నారు. అధికార ప్రాబల్యము నశించినది. అధికారుల మాటలు లక్ష్యపెట్ట కుండగనే, శత్రుదర్శన మును సంతమాత్రమున సైనికులు వెనుకకు పరుగిడుచున్నారు. మాక్సిమిలిస్టుల కుట్రలు వ్యాపించుచున్నవి. ఇట్టి విషమసమయమున ఆశలన్నియు రుష్యులు నెపోలియని పిలువదగిన కరెన్ స్కీగారి పై కేంద్రీకృతమైయున్నవి. ఈయనకు వయస్సు 37 వత్సరములు మాత్రమే. రుష్యులు పరివర్తన కారకుడియనయే. టాల్క్యూయి యూరపులో నదృశ్య ప్రతిభావంతుడు జనించునని జెప్పినది వీరిని గూర్చి

యని యూహింపబడుచున్నది. సైనికపరిశ్రామిక ప్రతినిధులు సభజేసి కరెన్ స్కీగారికి యావదధి కారమును హస్తగతము జేసి, ప్రభుత్వమునకు అల్లరు లడగువరకు, సర్వాధికారిగ జేయుటకు నిశ్చయించిరి. కరెన్ స్కీగారు తమ యప్రతిమాన సామర్థ్యముచే ప్రస్తుత దుస్థితి బోగొట్టి, రుష్యా దేశమును గట్టెక్కించుదురని విశ్వసింపబడుచున్నది.

దీనికి తోడుగ మిత్రమండలివారి సభ గూడ జరుగబోవుచున్నది. ఈ సభకు అమెరికావారు రుదెంచి యమూలమృగు సలహానాసంగిన బాగుండజిది. బాల్కనుసమస్య రుష్యుల ప్రజలకుసంతృప్తి కలుగునటుల పరిష్కరింపబడునని నమ్ముచున్నారము. ఆంగ్లల రాజనీతి యెన్నడును విజయము గాంచక యుండలేదు. ఈ తరుణమున మాత్రము యగ్రభా సంభవించునా?

—:—:—:—

ఆనిబీ సెంటు నిధి.

గర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిశిఖ. ఈ నిధికి మొదటి సంకల్పము ప్రకారము చేరవలసినధన మంతయు చేరినదని కొద్దిమంది తెలందుచున్నట్లున్నది. ఈమధి ప్రాయము సరిపెరిగినది. దీనినిమ్మి యిదివరకు వాగ్దానము చేసినవారు సామ్యుల పంపకుండుటయు ఇతరులు క్రొత్తగా చందాలను విరాళములను ఇచ్చకుండుటయునుమితిమముగాడ. నిర్బంధవిమోచనమునకు మనము చేయవలసిన దేదో ఎల్లరకును తెలిసియున్నది. అందులకు కావలసిన సామ్యులం దింతవరకును చేరన మొత్తము మిక్కిలి తక్కువ యని నెరుగుడువ బనిలేదు. ఆవివరముల నిపుడు తెలుప నన కాశము లేదు గాని ఒకవ్యాయవాది ఆంగ్లదేశమునకు బోయి పనిచేయుటకు 3600 రూపాయలు కావలెనని నేను తెలిపిన ఎంతసామ్యు కృయము కావలసియుండునో తెల్లము కాగలను. స్థితిగతులు నానాటిక క్షిణములగుచుండగ నీస్వల్ప మొత్తమే సమర్థమై యని తలంచి సానుభూతిగలవారు ధనమును పంపుట కభ్యంతరమున కలిగిండుట ఆలోచన లేనిపనియగును. కాన నీనిధికి ధనసహాయము చేసినవారు తమకును ఏమాతృదేశము కొరవ పునవారు నిర్బంధము వైరో అట్టిధరత ఖంఠమునకును గౌరవమును సంపాదించ గలుగుదురు.

ఆనిబీ సెంటుమ్మ ఆరంభమే వాడియా గార్లనుమతింపని ఏకాగ్ర్యమునకును గూడ నీ మొత్తమునుండి యొకకవ్వయైన వెచ్చింప బడదని నేను ఖండితముగ నుడువగలను. ఎంతస్వల్ప మొత్తము నె సంగిన వాడైనను గూడ తెక్కలను పరికించుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండును. అట్లు పరికించుటవలన మే మెట్లు మిత్రకృయమును పాటించుచున్నామో తెల్లము కాగలను.

ఈ తరుణమును వినియోగించుకొని మనము జ్ఞానునీయ మగు మొత్తమును సమకూర్చుటయే సమంజసము. అట్లువిపుల మగు మొత్తము సమకూరినచో ముఖ్యోద్దేశములకుగ వ్యయము పోను మిగిలిన ధనమును ఆనిబీ సెంటుమ్మ గా రెండులకు వినియోగించ గోరిన నందులకు మనము వినియోగించదగును. ఇంతవరకును మహోదారభావముతో నయ్యగారు వహించుచుండిన ధనభారమున స్వల్పభాగమును మనమిపుడు వహింపగలుగుట కంటె నామెకు సంతోషప్రదము వేరొకటి కలుగదు. ఇంతవరకును చేరిన స్వల్పమొత్తమున చాల కొద్దిభాగము తప్పకక్రీవ దంతయును నిరుపేదలవలనను సామాన్యులవలనను నొసంగబడినది. నే నీ దిగువ ప్రకటించిన శ్రీమతి రాధాబాయిగారి శిఖను చదివి దేశీయులందరు నీ సోదరీమణికి గల దేశభక్తి నలవరుచుకొందురు గాక యని కోరెదను.

శిఖ.

పూజ్యులకు— మనదేశీయులు పలువిధముల ఆనిబీ సెంటుమ్మ గారిపట్ల తమకృతజ్ఞతను చూపుచున్నారు. అమ్మ గారిని స్పృహవాసులవలన నామానసమున దృఢతమమగు మాన్యుకలిగినది. నాదేశజేయమును కోరి పనిచేసిన నాజననికి నాకృతజ్ఞత నెట్లు తెలుపదగునని మోచించుచుంటిని. నాతండ్రి సమర్థుడు. నావయసు 18 వత్సరములు. నా తల్లిదండ్రుల నడిగినవారు నాకుకొంతసామ్యునిచ్చెదరు. దానిని నేను నిధికి సంపదమృదుగాని నాకంతటితో తృప్తికలుగలేదు. ఇటీవల నాతండ్రి నాసోదరుడొక కొలును కుట్టింప దలచి వస్త్రీవానికి రు 1-8-0 యచ్చుటకు మాటలాడి బట్టకు వానికియ్యవలెనెను. అది నాకు తగినయదనని నేను ఆగుడ్డకు పుచ్చుకొని పగలుపూర్తిగను రాత్రికొంతభాగమునుగూడ పని చేసి స్వకాయ కష్టమువలన రు 1-8-0 లను గడించి ఉత్తమును నీస్వాస్థిత స్వల్ప మొత్తమును తమకు సమర్పించితిని. ఇంకను నాతల్లి నిధికి నేను పంపగలను- సర్వప్రపంచమును ప్రమింపజేయదగినంతటి మేటిధన మీ నిధికి జైవాను గ్రహమున సమకూరు గాక యని నేను జైవమును ప్రార్థించుచున్నాను. నాప్రాణన సిద్ధింపగలను. విధేయురాలు సి. రాధాబాయి- కల్లూయా దక్షిణ మలభారు.

స్థానిక వార్తలు

ఒక ఉపన్యాసము:— జూలై మాసమునందు వరదా మున్నునుపుకొని 5వ వ గృహమున ఈ నెల 28 వ తేదీ శని వారమునాడు సాయంత్రము గం 5-40 ని. వేళ బమ్మ పాపయ్య శ్రేష్ఠిగారి ఆధ్వర్యమున ప్రవచనము. పచ్చయ్య కళాశాల విద్యార్థియగు జి. ఆదిరంగముగారు వాణిజ్యమును గుర్చి ఆంధ్రమున నుపన్యాసించెదరు.

గుమాస్తా యజమానుని మోసపుచ్చుట— సింగరాచారిగారి వద్ద గుమాస్తాగా నుండిన గోపాలాచార్యులు ఆన నతడు తన యజమానుడు యింటలేని సమయమున నతని నేవంగున్నబాంకు పేను పుస్తకము నపహరించి తన యజమానుని సంతకమును పోస్తాక్షరమున ఎగ్గొని పోస్తాక్షరమునందు 225 రూ॥లను దీసికొనెను. గోపాలాచారిపై రాజధాని మొదటి మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసు చేయబడగ వారు పోస్తాక్షర క్రింద కేసును స్థిరపఱచి నిచారణనిమిత్తము జడ్జిగారివద్దకు కేసు పంపినేరి.

చెన్నపురి ఉప్పుధర:— కొంతకాలము క్రిందట చెన్నపురి బజారులందు ఉప్పు పది 1-కి రూ 0-1-2లకు క్రయింపబడుచుండెను. అప్పుటి నుండియు మొన్నటి 23వ తేదీ వఱకు ఉప్పుధర పది 1-కి రూ 0-2-0లు వఱకు పెరిగినది. ఆ ధర అయినను నిలబడక నిన్నటితోజూన (25-7-17) పది రూ-0-2-8 లకు ఉదయమునను, మధ్యాహ్నము రూ-0-3-0లకును విక్రయింపబడెను. ఈమధ్యను కొంతకాలము చెన్నపురి ఉప్పు డిపోయందు ఉప్పు విక్రయింపబడలేదు. ఉప్పువైపున తగ్గించినపుడు 2 ముగిల ఉప్పు బస్తా రూ 2-14-0 లకు డిపోవారిచే విక్రయింపబడెను. బస్తాలో నుమారు 40,45పన్ను ఉప్పు ఉండుటచే చిల్లకర్తలకు విస్తారము లాభము పొందుచుండి నప్పుటికి ప్రజలకు చాకగ నమ్ముచుండిరి. కాని కొద్దిరోజుల క్రిందట వేలము పాటయందు పన్నును, దొర తనము వారు నిజమించి ఖరీదునకులసి బస్తాకు రూ 5-14-6 లు ధన పన్నుడెను.

చింతాద్రిపేట:— శ్రీ ఆదికేశవస్వామి వారి సంవత్సరార్చనము యిచ్చుటను 9వ దినమున జరుపబడు సుత్సనము నకు యీ నగరమున దొరకు వింతవంతరంగుల పుష్పగులు తెప్పించెను.

శ్రీమంత్ విద్యాన్ రాజగోపాలకృష్ణగారు శ్రీరామ చక్ర మహాస్వామ్యుగ చెప్పిరి. పచ్చయ్యప్ప కళాశాలలోను ద్రవిడపండితులు గోవిందరాజ ము ద లి యగు గారు శ్రీవిద్యవలన కలుగులాభమును చెప్పుచు మనలో బాలి కలకు విద్య నేర్చుట ముఖ్యమని నుడివిరి. ప్రస్తుతపు హిందూ దేశముల యొక్కయు, మండలముల యొక్కయు స్థితిలను సభ్యులకు ఎన్. సి. క్వీరింగ్ ముదలియారుగాని విశేషపరచిరి. హోమురూలకొరకు పాటుపడుట వృథాఅని వక్కాణించి వీరు పరికినప్పుడు సభయందుండి ఒక రిద్దరు బ్రాహ్మణులు సభను భంగపరచుటకు యత్నించిరికాని సభలో చాల పంచి బ్రాహ్మణేతరులగుటచే వారి యద్యము కొనసాగకపోయెను.

స్వాములవారు:— శ్రీ నరసింహ చౌదరిగారు శ్రీ గోస్వామి గోధుమలాంజి స్వాములవారు గడచిన నెల 16వ తేదీని తమ స్వగ్రామమునుండి జగన్నాథమునకు యాత్రార్థమై బోవు సమయమున హారాద్వేషము వద్ద కలకత్తా పురవాసులచే సత్కరింపబడిరి. బాబూ దామోదరదాసు దత్త వనోగారు స్వాముల వారిని తమ గృహమునకు దీసికొని వెళ్లిరి. అచ్చట ఆరాత్రియగి ఆమరునాడు స్వాములవారు తిరిగి జగన్నాథమునకు బయనమై వెళ్లిరి. వీరు కలకత్తా నగరమున దాసుగారి ఇంటనున్న రాత్రి వీరి దర్శనార్థము గొప్ప గొప్ప పండతులంగన వెళ్లిరి. హత్యా మహారాజువారు స్వాముల వారిని జూడవై వారికి గౌరవము గావించిరి. వీరు జగన్నాథమునకుండి మరలకచ్చినపుడు విశ్వవిద్యాలయ మందిరమున సెక సభ గావించబడినది. సంస్కృతమున స్వాగతోపన్యాసములు జరిగినవి. స్వామిగారి నో ఆముతోప ముఖ్యుగారు సభాధిపత్యమున వహించిరి. ఉపన్యాసములు జరిగిన వెనుక సన్యాస శత్రువుల నొక శత్రు వేటికయందుండి స్వాముల వారికి సమర్పించిరి.

హైకోర్టువక్తీర్ణు:— సి. వైద్యనాథరావు, పి. ఎన్. సీతారామయ్యగారు నిన్నటిదినమున (25-7-17) హైకోర్టు వక్తీర్ణుగా నెన్నుకొనబడిరి.

నేటి వాతావరణస్థితి:— దక్షిణమునందు వాయు భారము నందు మార్పులేదు. ఇతర ప్రదేశములందు కొద్దిగా తగ్గినది. రాజధాని దక్షిణాంతము నందును, బంగాళా భాతమునందును వాయు ప్రచండత కొంచెము వృద్ధిపొందినది. కాని రాజధానియందు మాత్రము వాయుగతి సామాన్యముగానున్నది. సాధారణదిశలను వాయువు వీచుచున్నది. ఈ యదయము చుచి బందరునందును, కల్లికోట యందును వాయుచలనము నిలిచి పోయినది. మధ్యమోష్ణము దత్తమండలములందధికము గను, ఉత్తరసర్పాదులందు తక్కువగ నున్నది. తూర్పు తీరమునందు సాధారణస్థితికంటె తక్కువగనే యున్నది. రాజధాని లోపలను పడమటితీరమునందును పగటియుష్ణము కొంచె మెక్కువగ నున్నది. తూర్పు తీరమునందు సాధారణ స్థితికి తక్కువగా నున్నది. నిన్నటిదినము తిరుచనాపల్లిలో 101 (ఫా) డిగ్రీల యుష్ణము గనపట్టినది. నిన్నటిదినము పురుకోటు మధుర, కడప, వాగపట్టులందు 95 నుండి 98 ఫా డిగ్రీల వఱకు యుష్ణముండెను. నెల్లూరునందు 94 డిగ్రీలుండినది. గుంటూరు చెన్నపురి, గూడలూరు, అనంతపురం, బళ్లారి, కర్నూలు, సీలములందు 90 నుండి 92 డిగ్రీల వరకు యుష్ణముండెను. ఇతర ప్రదేశములందు యుష్ణము 88 డిగ్రీల కధికముగ లేదు. ఉత్తర సర్పాదులందును, కర్ణాటకము నందును రాత్రి యుష్ణము తక్కువగ నున్నది. రాజధాని మధ్యమునందు వాయువునందాద్విత తక్కువగ నున్నది. కొంత దట్టముగ మేఘములు గలవు పశ్చిమ తీరమునందు కొంత బాగుగ వర్షించినది. కల్లికోటయందు 1 అంగుళము వర్షించినది. దక్షిణమున నెల్లూరు నుండి దక్షిణమునకు వర్షములేదు. ఉత్తరసర్పాదు లందును, కర్ణాటకము నందలయుగా వర్షించినది.

విద్యుత్తాయుర్వేద వైద్య విధానము:— చరక శుక్రేత గ్రంథములందు బస్తీ విధానము వివరింపబడినది. గాని ఇపు డిది విస్మరింపబడినది. దీర్ఘ కాలవ్యాధులందు చికిత్స చాల పనిచేయును. మహమ్మదీయ విజయకాలమున క్రితేశ్వరులగు చక్రపాణి దత్తుగారు దీనిని చాల జ్ఞాపించుచు వ్రాసిరి. దత్తుగారి యాయుర్వేద పాండిత్యము లోకవిదితము. ఆయుర్వేద విధానము నవలంబించిన హైందవేతరుడగు బాస్కరాక్షుడు గూడ దీనిని జ్ఞాపించెను. జైవధమిశితముగు జలముతో ప్రేగులను కడిగి జైవధ మిశితముగు తైలము నాప్రేగులపై ప్రసరింప చేయుటయే ఈ విధానము. దీని నిపుడు కలకత్తా నగరమున హంబబారు వీధి 11-వ గృహమున నున్న కవిరాజ కేరసినాథ కావ్యశ్రీగారు రచనచేయుచు మరల వ్యాప్తి నొందింపజూచుచున్నారని యొకరు వ్రాసిరి. కలకత్తా నగరమున 1-3-1 ప్రేమ చంద్రబోరలు వీధి యందుండిన కవిరాజ లీనర చంద్రశాస్త్రికవి శేఖర ఎల్. సి. పి. ఎస్. గారు చాల సమగ్ర లినియు, ఆంగ్ల పాశ్చాత్య హోమవతి. ఆయుర్వేద విధానములైనవరు ను కుదుర్చుకొనకపోయిన ప్రజల వ్యాధిని స్వల్ప కాలమున కుదుర్చు గలిగి రనియును జోరకొకరాజ వీటి నుండి కుమార రాజేంద్ర నారాయణరాయి బహుమారుగారు వ్రాసిరి.

మా॥ భూపేంద్రనాథబాసూ గారు: కాపిటలు పత్రిక:— ఇండియా మంత్రిగారు సభయందు సభ్యులగు నియమింపబడిర మా॥ బాసూగారివైని తేలడిన దావానుగూర్చి కేప్టిలపత్రిక పోరబాటుగా ప్రకటించినందున అది మాననవ్యక్తమని బాసూ గారి న్యాయవాదులు పత్రికాసంపాదకునకొక లేఖవ్రాసిరి. అందులకు కాప్టిలపత్రికవారు తమక్షమాపణమును తెలిపిరి. ఈదావా బాసూగారివైని దృష్టాంగమహారాజుగారును రాయి సోదరులునులేరేను. వెనుకమహారాజు బాసూగార్లను రాయి సోదరులు మరకొందరును బంగాళాదేశమున బారికి డైరెక్టురులుగానున్న సమయమున కొంతవ్యయవచ్చినదని వీరందరి మీదను రెండవతప్పుములకు పూర్వము బాంకివారు. దావా చేసిరి. ఆదావా యింతవరకును పరిష్కారము కాలేదు. మా॥ బాసూగారి పు డాంగ్లదేశమునకు వెళ్ళునందుటచే దానిని త్వరలో పరిష్కరింప గోరిరి.

ముగ్గురు బిడ్డలను కనుట:— మల్తానుపేటకుం దొక చాకిత ముగ్గురుబిడ్డలనుక నెను. ముగ్గురు బిడ్డలను ఆరోగ్యవంతులుగనే కనబడిరిగాని మాయుదినములకంటె మౌచ్చుగా జీవింపలేదు.

చెన్నపురి రాజధాని గజేటు 26-7-17.

మ॥ హెచ్. ఇ. ఎల్. బ్రేకన్ గారు తమ సెలవు ఆఖరున నెల్లూరులో డిప్యూటీ కలెక్టరు బనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు గవర్నమెంటు ట్రెయినింగు పాఠశాలలో నెకెండరి ట్రెయినింగు తరగతికి ఉపాధ్యాయులుగా నుండుటకు బందరు సబ్ అసిస్టెంటు అచ్చుతరావు గారు నియమింపబడిరి.

పుల్లిపురమునందు వ్యవసాయ బోధకులుగా నున్న ఎం. రామానుజము అయ్యగారు నెనుకొండ సబ్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు రెండవ అసిస్టెంటుగా నున్న జై. ఎస్. హనుమంతరావుగారు హార్వనపల్లి సబ్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి రాజధాని కళాశాలయందు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగ నున్న యు. కన్నప్పగారు బళ్లారి ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు రెండవ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

వైదాపేట ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు మొదటి అసిస్టెంటుగానున్న వి. చెలయయ్యగారు గుడివాడ సబ్ అసిస్టెంటుగ నుండురు. పి. పాగ్గసారధి నాయకుగారు తిరుచనాపల్లి సబ్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

గోదావరి జిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండిన కె. వి. సుబ్బరామయ్యగారు రామనాథము జిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి హైకోర్టునందు వకీలుగ నున్న జె. జానిక రామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు 4వ గ్రేడు మునసబుగ నరసారావు పేటకు నియమింపబడిరి.

ఉత్తరకర్నాటజిల్లా రాణిపేట డివిజను ఆఫీసరుగ నున్న ఎల్. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారికి జీతముపై ఒక మాసము కేల వొసగబడినది.

లోపరు గోదావరిలో మూడవ గ్రేడు రేంజరుగా నున్న వి. టి. ప్రేస్న గారికి జీతముపైని మూడుమాసములు కేల వొసగబడెను.

ప్రస్తుతము కలవుయందున్న ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు, (మొదటిగ్రేడు రేంజరు) తమ సెలవుఅంతమున గోఖలేవరమునకు బోయి వి. టి. ప్రేస్నగారి వద్దనుండి చార్జి పుచ్చుకొవలెను.

కడపజిల్లా ఉత్తరభాగమున నున్న బేడవెల్లు మేజరుగా నున్న వి. పి. నారాయణమూనస్ గారికి ఒక నెల జీతముపైని సెలవు ఇయ్యబడినది.

కడపజిల్లా పోరువుమిల్లరేంజరుగా నున్న ఏ సిద్ధన్ పిళ్లగారు బేడవెల్లురేంజరు పనికూడ చూచుటకు నియమింపబడిరి.

న్యాయవాదులు:— అన్నావర్ణుల వేంకటవల్ల గారును కరా రామమూర్తిగారును హైకోర్టు వక్తీర్ణుగా నామొందింపబడిరి.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు 830

పదిమంది కమిషనరులచే సంతకము చేయబడి 20-6-1917-వ తేదీని గలిగిన ప్రార్థన ననుసరించి, వారివలన తెలియచేయబడిన యీ దిగువ తీర్మానమును పునరాలోచన చేయుటకై 30-10-1917-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషను యొక్క స్పెషల్ మీటింగ్ గొకటి కార్పొరేషను భవనమునందు జరుగును.

“స్పెషల్ ఇంజనీరు యొక్క ఆఫీసు రిపోర్టు భవనమునకు మార్పుచేయుటను గూర్చి అనుకూల ప్రతికూలాభిప్రాయాల సంఖ్య సమ మగుటవలన కార్పొరేషను యొక్క కోశమునకు సంబంధించు యీ ముఖ్య విషయమును గూర్చి పునరాలోచన చేయుట కీ దిగువ సంతకము చేసిన కమిషనరులు అభిప్రాయబడుచున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను } జె. సి. మెనోస్, }
24-7-1917 } వైసిడెంటు,

విరోధామహాసంగమము

విల్లండు స్వరాజ్య సం సమావేశము-ఉత్సాహము లేకుండుట

—(౦)—
ఈ కృష్ణాడులో జన్మించిన పాతీక వధీరమగుటవలన తీవ్ర పరివర్తము కలుగుట

—(౦)—
అనిబిసెంటమ్మ అసత్య ప్రకటనము చేసెనని నిందించుట

—(౦)—
శ్రీ పి.యా.లో రహస్య సేవల భీరుత్వము

—(౦)—
కయిజరు పరిశీలనాంగమున కేగుట.

(వైటరు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

అనిబిసెంటమ్మగారి నిర్బంధావాసము.

పార్లమెంటులో చర్చ.

లండన్, జూలై 25:—ప్రభుత్వమువారి కాసనములకు అపార్థములను జేసి ప్రజలకు ఆపోహమును కలుగజేయుచుండుట చేతను, ప్రభుత్వమువారి సమర్థకములను దురుద్దేశము లని ప్రజలకు బోధించుటచే అనిబిసెంటమ్మగారు నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచబడిరి. కాని ఆమె అభిప్రాయము మంచిది గాదని ఆమెను నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచలేదనియు కామన్సు సభలో ప్రత్యుత్తర సందర్భమున మాంపేగుగారు చరల ఆఫ్ఫానమున కింకను నియోజితము గాకుండుటచే ఆయనతరపున ప్రార్థన గారు స్పీకరుగారికి తెలియజేసిరి.

పరి యుత్పత్తిచట్టము.

లండన్, జూలై 25:—నిన్నటి దినము ప్రజల సభలో పరిశీలన పట్టమునకు చేయబడిన సవరణము త్రోసివేయబడెను. తక్కుడు కూలులు 20 పిల్లలకు తగ్గిపోకూడదను బిల్లు తీర్మానింపబడెను. 301 రు దానికి ఆనుకూలముగను 102 రు ప్రతికూలముగను అభిప్రాయముల నిచ్చిరి. పరిశీలన పట్టమునకు చేయబడిన తక్కుడు కూలి సవరణమును గూర్చి ప్రజల మందరములో గలిగిన కత్తుల పర్యవసానము ప్రజలకు దొరతనము వారి యెడల గల గొప్ప నమ్మకమును, దానికి దాట్రగ నున్నవారి దౌర్భాగ్యతను వెల్లడించుచున్నది.

ప్రేట్టు సెట్టిమెంటుల యుద్ధ విరాళము.

లండన్, జూలై 25:—ప్రేట్టు సెట్టిమెంటువారు ప్రతిసంవత్సరమున తాము యుద్ధమున కొనసగుచున్న విరాళమును 5 లక్షల పానుల కధికము చేయుటను బ్రిటిషు కోరాధికారులు మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగ గ్రహీతము చేయుచున్నారు. ఆ దీవుల కాసనసభ్యులు ఈ మొత్తములను సామ్రాజ్య దొరతనమువారినుండి మరల గ్రహించగూడదని తీర్మానించిరి. ఇందువలన నీవలసదోహములు 1913-14, 1914-15 సంవత్సరముల దొరతన పైనిక విరాళము లా కాలము లోగా వారి వైయిలకగు ఖర్చులను మించిపోయినవి.

ఫ్రాంకో బ్రిటిషు మందుసామగ్రి.

లండన్, జూలై 24:—యుద్ధము విజయవంతముగ సంపదగునరకును తమకాఖి లవ్యేన్య సహాయమును కప్పక నోరెంచుకొను చుండవలయునని నొక్కి పలుకుచు ఎంథావసు చరిట్టుగారులు అభినందనసందేశముల నంపుకొనిరి.

లండన్, జూలై 25:—గర్డెన్లును పేగుగారంపిన కాగితములలో నుదహరింపబడిన ఉద్యోగస్థుల పేర్లపట్టికను “గజెట్టు” పత్రిక ప్రకటించెను. అందు నవనగర జాముగారి పేరుగూడ గలదు.

జర్మనీ - సంధి.

పరాసు బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు.

లండన్, జూలై 20:—జర్మను మిత్రులకును సొంఘ కవాదులకును ఉపయోగించునట్లు జర్మనుమంత్రి మైకేలిసు గారు ఉపన్యసించి రని వార్తాపత్రికలు భావించుచున్నవి. ఇటు ఆ తర్వాతనులే సంగ్రామవిజయమునకు మూలాధార మనిశ్చయించుకొనిరి. ఈతొపుగ సంధివిషయమై ముచ్చటించు

చున్నారని వెల్లుమినిస్తూ గజటు ప్రకటించుచున్నది. హెర్ వాక్ బెత్మెక్ హేల్వెగ్గగారిని మైకేలిసుగారికిన తారతమ్య మొకటి కలదని ప్యారిసు వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. అదేదా:— బెత్మెక్ హేల్వెగ్గగారు జర్మను మిత్రులను కొన్ని సదుపాయములను కలుగజేసిరి.

మ్యాటికోపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— హెర్ వాక్ బెత్మెక్ హేల్వెగ్గగారి విధానమంతయు యుద్ధమును చేయవలయుననియే. మైకేలిసుగార్లన్నచో యుద్ధమును జేయుటయేగాక ఇతరులను మోసపుచ్చుటకు గూడ యత్నించుచున్నారు.

ఫిగారోపత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది:— జర్మను అధికారులలో మార్పులేదనియు కలుగలేదు. కొత్తసంధి కొత్తయువన్యాసము తప్ప ఇతరమార్పు లేదనియు జర్మను ప్రభుత్వమున కానము.

మామూల యుద్ధము

డాక్టరు ల్యాంకెస్టరుగారి సమాచారము

లండన్, జూలై 25:—ప్రస్తుతము ఇండియా సరిహద్దులలో యుద్ధములేదని కామన్సు సభలో ప్రార్థన గారు మాంపేగు గారిస్థానమున బోయిస్ సన్ పిమ్మగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారికోరిక ననుసరించి వాయవ్య రాష్ట్రముల సరిహద్దుల యందు క్రీస్తు మతబోధక సంఘమునకు జేరిన డాక్టరు ల్యాంకెస్టరుగారు మామూల యుద్ధమునకు వైద్యసహాయమును ఆరోగ్యసౌకర్యములను తృప్తికరముగ నున్నవని తెలిపిరి. కడచిన 12 మాసములనుండి సరిహద్దుల యుద్ధసంఘటన 500 మంది మృత్యులైరి. వ్యాధిగ్రస్తుల లెక్క ఇంతవరకు చేరలేదు.

హిందూ దేశ పరిపాలన సంస్కరణములు.

మాంపేగుగారి వాద్యాలము

లండన్, జూలై 25:—వెప్టెక్స్ బ్రిడ్జిమెనకు ప్రతి నిధిX మాంపేగుగారు మరల ఎన్నుకొనబడిరి. హిందూదేశీయ పరిపాలనయందు ఛంబల్లేనుగారు చేసిన సంస్కరణముల తరువాయిని తా మందుకొనెదమని మాంపేగుగారు తమ యువన్యాసమున తెలిపిరి. కాలక్రమమున ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును ప్రకటించెదరు.

లండన్పై విమానదాడులు

లండన్, జూలై 24:—యుద్ధమాంధ్రమైన దాదిగబ్రిటి షుదేవులయందు 78 మారులు శత్రువులు విమానదాడులను కలిపినవి మ్యాక్స్ స్పెగుగారు నడిపిరి. ఇందులో 47 దాడులను ప్రత్యేకము విమానములతో జరుపబడినవి (కెటెటలుగావు).

గ్రీసు

గ్రీసు దేశపు స్థితిగతులు అభివృద్ధిగాంచుట

ప్యారిసు, జూలై 25:—గ్రీసు ప్రభుత్వము వారికిని రాజుగారికిని సఖ్యత మధుగుచున్నదని గ్రీసురానుబాధలు నుడువుచున్నాయి.

బొల్కను సమావేశము.

లండన్, జూలై 25:—జనరలుస్మిట్సు, అడ్మిరల్ బెల్గికోజు, రాబర్టుస్ గార్స్ ప్యారిసులో జరుగబోవు బొల్కను సమావేశమునకు పుత్తించెదరు.

ఫ్రాన్సు

ఏయిస్సి శిఖరమున జరిగిన యుద్ధము.

లండన్, జూలై 25:—పరాసు ప్రధాన కార్యాలయము నద్దనున్న లైటరుగారి విశేషమును జూలై 22 వ తేదీని చెమిక్ డె జేమ్సుగూడ పరాసువారు సలిపిన యవస్థుండనమును వర్ణించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. పరాసువారికోరికలము నాక్రమించుకొనిన పిట్టలు 20-వ తేదీనుండియు ప్రతి రెండవదినమును శత్రువులు విశేష ప్రమాణమున యుద్ధ మొనరించుచున్నారు. ఈ సెల రె-వ తేదీ నుండియు వారి యుద్ధములు మరింత తీవ్రమగుచున్నవి. ప్రస్తుతయుద్ధము మిక్కిలి యద్భుతకరమగు భయంకరపు మట్టిడితో ప్రారంభింప బడెను. శత్రువు లీయుద్ధము నిమిత్తి మనేకఫిరంగుల ముందుగ, బాగ్రత్తజేసికొనిరి. యుద్ధము పదిమైళ్ల రంగమున నొకగంటకాలము జరిగెను. పదాతిదళములు రెండుమైళ్లరంగము నాక్రమించినవి. పదాతిదళములు కేసీమెటీసును కాలిఫోర్నియా పీఠభూములమాత్ర మెదిరించెను. కేసు మెటీసు పట్టుకొనుటకు వారిసర్విన ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. భయంకరముగ యుద్ధమొనర్చినపిదప కాలిఫోర్నియా పీఠభూమియందు మాత్రము వారు కొంతప్రదేశము నాక్రమించిరి. సాయంకాలముసరికి గూడ నా యుద్ధము భయంకరముగ నే జరుగుచుండెను.

జర్మను అవస్థుండనములు.

లండన్, జూలై 25:—ప్యారిసు నగరము నందలి ఒక రిద్దరు, చెమిక్ డె జేమ్సు, మారోసు విలియమ్స్ శిఖరముల మరల స్వాధీనము చేసికొనుటకు శత్రువు లింతతీవ్రముగ సేల ప్రయత్నించునదియు తమ యభిప్రాయమును విశేషకరించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈ ప్రదేశముల పరాసువారి యధీనముననున్న తామనేక సాయలు తిరోగమనము చేయవలసివచ్చునపు డెల్ల తమ గమనముల నన్నిటిని పరాసువారి యున్నత ప్రదేశములనుండి చూచుచుండుదురు. కనుక నాప్రదేశము నాక్రమించుకొనుటవారి కెంతయు నావశ్యకము. తమ చివర ప్రయత్నమున నేనియో విజయము నూదించిన గాని జర్మను దొరతనమువారు యుద్ధమునకు తగినంత ధనము నిక్షేప గనుక రుమ్మరంగమునుండి జర్మను రెండుచిప్టాగు సభకువిజయవార్త అందునమయమున నె, తాము విజయవంతముగ చెమిక్ డె జేమ్సువద్ద పోరాడుచున్నామను వార్తను గూడ నంపవలయు నను నుద్దేశముతో యువరాజు జాగరీ యెత్తు యెత్తిన కొందఱు జర్మనులు చెప్పుచున్నారని వారు వ్రాసిరి. కెయోనీ, హాప్టిలై జు, వైసీతభూమిని మరల నాక్రమించుకొనెదమని శత్రులు తలంచుచున్నారు. ఇందు నిమిత్త మొక కొలొనియటకు రంగమున శత్రువు లొక్కమారు నాటగు పటాలముల నుంచిరి. న్యూపోర్టువద్ద విజయము గలుగుచున్నను బ్రిటిషు వారింతలోనే గొప్ప యవస్థుండనమును జేయుచున్నారని జర్మను వార్తాపత్రికలు నూదించుచున్నవి.

మిత్రమండలివారి సమావేశము.

లండన్, జూలై 25:—లేపటిదినము ప్యారిసునగరమున రిబ్బటుగారి యాజమాన్యమున మిత్రమండలివారి బొల్కను కాన్ఫరెన్సు జరుగగలదు. ఆసభకు లాయరు బార్బిగారును, బొల్కనుగారును, సెర్వియా ప్రధానమంత్రి ఎం. సోనినోగారును, రుమ్మరుమేనియా, గ్రీసుల ప్రతినిధులును విచ్చేసెదరు.

శత్రువుల ఫిరంగియుద్ధపు తీవ్రత.

లండన్, జూలై 25:—వైసెసుకు ప్రాన్సిక్కుగను, ఈకాన్యముగను జయవంతమగు దాడులను శని 114 మందిని బంధిక్కునులుగ జేసితిమని నేటిపత్రికాక్షుము హేగుగారు ప్రకటించిరి. మాంచీకి తూర్పుగను లాంబార్డ్ జైలు చుట్టుప్రక్కలను శత్రువులు ఫిరంగులతో అతితీవ్రముగ పోరిరి.

మెసపోటమియా

మెసపోటమియా యుద్ధము

కుట్టువర్గం విడిచిపెట్టిన ఫిరంగులు మరల బ్రిటిషువారు తమవశము జేసికొనుట.

లండన్, జూలై 25:—కుట్టువర్గం బ్రిటిషుపటాలములు తమ ఫిరంగులను నిష్క్రమించునము గానిదినదిలో పారవైచిన మహారులను తురుష్కులు బాగ్రత్త చేసిరి. పిటిసూఖ్య రిఫ. పిటి నిన్నటిని ౪౦ స్ట్రాకోలీయారుగారు మరల స్వాధీనము జేసికొనెదని కామన్సుసభలో మ్యాక్స్ స్పెగుగారు నడిపిరి.

గుమ్మా

మెట్రో గ్రామ, జూలై 25:— వెనుక నుండు శాకల కథికారిగా నియమింపబడిన రాజగోపాల్ గారు బాల్మీకు నావి శాస్త్రవేత్తమునకు సర్వసేవానిగ నియమింప బడిరి.

నైస్యములు తమంతట తామె తిరోగమనమును గావించుట

రషియాను ప్రసిద్ధులను విడనాడుట.

లండన్, జూలై 25:— రషియాను అధికారాల వాయు వాస్తవ్యుల ప్రకటించుచున్నవి:— దీనిని గుర్తు దక్షిణముగ నూ పటాలములు డివినిస్క విల్లయియవనాదుల కడముగ నున్న జన్మ స్థానములను ఆక్రమించుకొన్నవి. కాని కొంత కాల మైనపిదప మానైస్యములు బుద్ధివ్యక్తముగ తమంతట తామె మొదట తామక్రమించుకొన్న కందకములకు పోయి చేరినవి. కొంతమంది వైనికులు అధికారతీరస్కారమును గావించి నైస్యధిపతులకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిరి. 24-వ పటాలము ఆకుంజిత విక్రమముతో పోలి ఘోర నష్టముల పాలయెను. ఉద్యోగముల నిరుపమాన బలపరాక్రమములు వర్ణనాత్మకములు. కింగ్డమను కడు క్లౌసునియముగ పోరిరి. బోగ్మకు శ్రవము గనున్న కొండలను జన్మములు ఆక్రమించు కొనిరి. ఈ కొండలు విల్ల మార్గ ప్రదేశములందున్నవి మానైనికులకు తమను తిరోగమనము గావించుకొందగ మా ఉద్యోగములు కడు ప్రయాసతో ప్రయత్నించిరి. వీరి ప్రయత్నముల వలన వెక్కువచది తిరోగమనము గావించలేదు. నికూ లిను ప్రదేశములను సీరెత్తును జన్మములు దాటిరి. ఓలియమా, ఓవీలియాకిపులు లెను స్వాధీనము చేసికొనిరి. సీరెత్తుస్త్రిహా మధ్య శత్రువులు యరస్కందవమును తేయుచునే యున్నారు. మాడు గ్రామములు రిపుల స్వాధీన మైన నవి బుకర్లూజుకు వానవ్యమున నున్న ఎవర్కా మొగ్గాస్త్రిబ న్కో పండ్రి మాస్వాధీనములో నుంచుకొనుచుంటిమి. నీర్వరుకు దక్షిణముగ నున్న తూర్పుభాగము నైపు మేము మరలిపోవు చుంటిమి. ప్రసిద్ధులను చాలవరకు విడనాడితిమి. రుమేని యను రణరంగమున గొముకుపటకు దగ్గర జయవంతముగు దాడి నల్పితిమి. ట్రాన్సినిఫవము శత్రుత్వములతో ట్రాన్సినిఫవో నల్లనూప్రమునండి టరియోలీని ముట్టించినవి. నుండుకొట్టు టోరగోనలు నాశము కెందనవి.

రషియా: రాజ్యాంగస్థితిగతులు.

హెండర్స్కో గారి యభిప్రాయము.

లండన్, జూలై 25:— బ్రిటిషు కార్మికమంత్రి యగు హెండర్స్కో గారు రషియానుండి తిరిగివచ్చుచున్నప్పుడు రూటరు విలేఖరునితో ప్రస్తుతము రషియాపరివర్తనమునకు కలుగజున్న విభావముల గురించి ముచ్చటించిరి. సంయుక్త ప్రభుత్వ ముగి పోవుట చాలదుర్దృష్టము. ఇట్టికష్ట కాలమున తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారు అధిష్టతీయముగ తమవిధులను నిర్వహించు చున్నారు. కాని అతివాదులందరూ నిజకడగ ప్రభుత్వ మేష్పకుటకు కలుగలేదండగ జేయుచున్నారు. పరివర్తన ఫలితములు చాల విషమించుచున్నవి. వైనికులందరూ క్రమశిక్ష బాహ్యులై మెలగుచున్నవారు. శాకానైస్యము లందును, భూనైస్యములందు క్రమశిక్ష యడుగంటుచున్నది. దీనికి తోడు రాజకీయాంధోళనవాదులు కూడ కొంత కలకరమును కలుగజేయుచున్నారు. మెట్రో గ్రామలోను రణముఖ మందును మ్యాస్కోమాల్మి కక్షిదారులు చేయుచున్న శాస్త్రవేత్తములను హెండర్స్కో గారు ఖండించిరి. రషియా భావిదశ యంతయు వైనిక కార్మిక ప్రతినిధిసభవారిచేతిలో నున్నదని హెండర్స్కో గారు తెలియజేసిరి. రాజ్యాంగసభయంతయు పరి పురుకుబడిలో నుండును. అభిల రషియా కార్మికవైనిక ప్రతినిధుల జేయి మహాసభలోని వారును కార్మిరస్వాహక సంఘమువారును ప్రభుత్వమువారికి మహాపకారమును గావించిరి. మిత్రమందలివారందరూ సమాజేశమై తమయుద్ధాభిప్రాయములను మరల తెలియజేయువరకును రాజ్యాక్రమణలను వ్యవహారము కూడ దను విషయములను తమ యుద్ధాభిప్రాయములతో సమీకరణము చేయువరకు వైనికులందరు గాని లేక వికనాదులగు సాంఘికవారు లందరూను సంగ్రామవిజయమునందే భాగవంతురాయని హెండర్స్కో గారు సంశయించిరి.

రషియా: క్రొత్త ప్రధానమంత్రి

లండన్, జూలై 25:— రషియాలో నెపోలియను పేర చిగురున్న అధిష్టాంధరు కెరెన్స్కీగారి చేతిలో రషియా

భావికాలపు సంగతులన్నియు నిమిడియున్నవి. రషియా పరివర్తనమునకు కెరెన్స్కీగారు వెయుంటుబట్టువలె పనిచేసిరి. కెరెన్స్కీగారి వయసు 37 వత్సరములు. ఈయన న్యాయవాది. వైబేరియాలో ఈయన తండ్రి పాఠశాలలో పాఠ్యాధ్యాయుడుగ పనిచేయుచుండెడివారు. మలేసంబంధమైన హత్యనేరములో మీనదుబెలిను వైపున ఈయన కొంచెము పనిచేసి సాయమునందిరి. ఆయన సంవత్సరముననే సాంఘికవాదులగు కార్మికుల ప్రతినిధిగ న్యాయసభకు ఎన్నుకొనబడిరి.

కెరెన్స్కీగారు సర్వనైస్యధికారిగ నుండుట

లండన్, జూలై 25:— వైనికోవ్యోగులందరూ కెరెన్స్కీగారు సర్వనైస్యధికారిగ నుండవలెనని కోరుచున్నారని మెట్రో గ్రామలోనున్న మార్షింగు పోస్టుపత్రికా విలేఖరుకు తెలుపుచున్నాడు. మెట్రో గ్రామ విషయములలో ఇది ఖండితముగ జరుగగలదని ఈ విలేఖరుకు తెలుపుచున్నాడు:— కొంతమంది రషియావైనికులు తమ సమరక్రమములందు బాధ్యతవహించకుండగ ప్రవర్తించినవి రషియాపత్రికల యందు బహిరంగముగ ప్రకటించబడియున్నది. ఇవంతయు లాభకరముగ నుండునని ఈ విలేఖరుయే వ్యక్తపరచుచున్నాడు. వాస్తవముగ రషియాకు ఆధారభూతులైన ప్రజలందరూ లక్షలకొలది నిరాధారులై పలుకుబడి లేకుండ యున్నారు. అట్టియెడల వారుకొంచెము శ్రద్ధవహించి నిద్రనుండి మేల్కొని చుటుకుగ పనిచేయుటకు మంచి యనకాశము కలిగినది. పిరందరు 4 మాసములనుండి సమరము దెట్టిజోక్యమును కలుగజేసికొన వండుటచే రషియాయంతయు ఘోరవిపత్తున మునిగియున్నది. కాని ఇప్పుడు కాశ్యోతముగ నటు లుండజాలదు. ప్రస్తుతమున రషియాలో అల్లకల్లులముగ నుండుటచే పడమటి రంగమున జరుగుచున్న సంగతులను గమనించుటకు వీలు లేకుండెను.

ప్రభుభక్తి పరాయణులైన వైనికుల తీర్మానము

లండన్, జూలై 25:— మెట్రో గ్రామస్థితి పటాలపు ప్రతినిధులును రణముఖమును పోరుచున్న పటాలములను సర్వాధికారమును కెరెన్స్కీగారి కిచ్చివేయుటకు తీర్మానించుకొనెను. తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారియెడల భక్తివిశ్వాసములతో మెలగుచున్న వైనిక సాయముచే కెరెన్స్కీగారు తప్ప మరెవరూ చేరవందు భావించి నెలకొల్పజాలరు. రాజ్యాంగసభను మరల సమాజేశము జేయువరకు కెరెన్స్కీగారిచేతను అట్లు లెవ్వియు లేకుండగ నెమ్మదిని కలుగ చేయు సదుపాయము.

రషియా ఆతత్వముద్రమున మునుగుట.

కర్తవ్యమును తక్షణ మరచువలెను. ప్రతినిధులు ప్రభుత్వము వారికి నిరంకుశాధికారము నిచ్చుట.

మెట్రో గ్రామ, జూలై 25:— వైనిక కార్మిక ప్రతినిధుల సభవారును వైనికుల జేయి మహాసభ సభవారును 2-క రాత్రంతయు నిద్రోలగమున కూర్చుండి రాజ్యమంతయు అరాజకముతోను నీలి బాహ్యులగు వైనికుల ద్రోహము చేతను నిండియున్నదనియు రాజ్యమును పరివర్తనము అపాయముగ నున్నవనియు దృఢపరచిరి. పరివర్తనమున కెట్టిప్రయత్నము రాకుండగ ప్రభుత్వము వారే యధిపతులై వియవలెనని నిశ్చయించిరి. వైస్యములను మరల ఏర్పాటుచేసి సమూహసహాయక జేయుటకును ప్రజలకు భావించి కలుగజేయుటకును ప్రభుత్వమువారికి నిరంకుశాధికార వియవలెనని.

కెరెన్స్కీగారి ప్రకటనము.

దొరతనమువారు తీవ్రమగు చర్య నవలంబించవలెను.

లండన్, జూలై 24:— సామోపాయముచే కార్యము చక్కబడినచో దొరతనమువారు దండోపాయముచే దేశమును కాపాడ గలుగుదురని కెరెన్స్కీగారు ప్రస్తావన వశమున నుడిచిరి. ఏదెట్లున్నను పరివర్తనమునకు పూర్వమున్న అధికారము, పరిపాలనము ఇప్పుడెంతమాత్రము పనికిరారు. అయ్యది సాధ్యముగారు. మనమిప్పుడు వైనికులు తిరోగమనముగావించకుండగ నుండునట్లును, అధిక సాకార్యములు కలుగునట్లును ప్రబలప్రయత్నములను ముఖ్యముగ నలుపవలెను. రణముఖమున స్థితిగతులు చాలవక్రముగ నున్నవి. దీనినివయమును మన మతివ్యయ్యముతో కర్తవ్యంబోలోచించి యీశిస్థిని నివారించవలెను. దేశద్రోహులను దొరతనమువారు కడగడగ పాలు గావించవలెను.

గల్గిషియా అపరిమితముగు భయంకర

స్థితియందుండుట.

వైనికులందరూ పటాలములనుండి పోవుచున్నారు.

వైస్యమంతయు చీకాకుగ నుండుట.

లండన్, జూలై 25:— వైనికులందరూ పటాలములనుండి స్థితి గతులన్నియు అతి భయంకరముగ నున్నవని రషియా ప్రభుత్వము వారికి తెలిసినది. వైనికులందరు నీలిబాహ్యులై ప్రవర్తించుచున్నారు. చాలమంది వైనికులు తమ ఇష్టము చొప్పున పోవుచున్నారు. వైస్యమంతయు పీకా పిక లగుచున్నది. వైనికుల సమూహసహాయక మంతయు సూర్యకిరణ ప్రసారమున కరగునందు నలె నీరై పోయినది. ఎచట జూచినను అల్లులలే కానిండుచున్నవి. అధికారుల యాజ్ఞలను లక్ష్య పెట్టుటయే లేదు. స్నేహితులైన నీలిగతులకు గడుగ నేని వారిని తుపాకులతో గాల్చిచంపెదమని భయపెట్టు చున్నారు. శత్రువులు తమ స్థానములను సమీపించక పూర్వమే రషియాను వైస్యములు తమ స్థానముల విడనాడి పోవుచున్నారు. కొన్ని జేశల క్రొత్తవైస్యము లతిజరుగుగ వలయునని ఆజ్ఞాపించినచో ఆయుత్తరువు లన్నిటిని అననసముగ గంటలకొలది చర్చించుచున్నారు. 67 మెళ్ళ దూరమున కేగిపోయిటకుకూడ నిచ్చుగించక ఆజూబ బాహులగు వైనికులు నిర్లబ్ధులై వైస్యముల విడనాడి పోవుచున్నారు. తమరుగ వైనికులందరూ పూర్తిగ పటాలములను విడిచి పోవుచున్నారు. ఇట్టి అక్రమములవలన విభూత మేమియు వాటిల్లుకుండగ దొరతనమువారు తీవ్రమగు చర్యను జరిపించవలెను.

ద్రోహులయెడల దయకాక్షిణ్యముల జూపవలదు.

పటాలములను విడనాడిపోవు వారివందని ఫిరంగులతో గాల్చిచంపుదని పడమటి రంగమున నున్న ముఖ్యసేనాని ఎల్ల వారు కుత్తర వ్రాసెను. పిరికి పంపలై రషియాను శత్రువుల వశముజేయు వలచుకొన్న వారందరిని, రషియా పరివర్తనమునకు భంగము కలుగజేయు జూబువారిని ఎంతమాత్రము జూలివలచక క్రూరదండనకు పాలుచేయవలెను.

శత్రువుల ముట్టడి.

గ్యల్బరుగు రషియా మూలబలములు.

లండన్, జూలై 24:— బాల్మీకు సమద్రమువరకు తూర్పు రంగమందంతటను మాకనుమాలముగ తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగెనని జర్మను అధికారులు వాయువాస్త్రల సంపుచున్నారు. బ్యూకోబుస్టాటుదగ్గర రషియానులు రెండుమాసాలు వ్యవగ రణరంగమున ముట్టడినట్టి. డివినిస్కకు దక్షిణముగ 5 మాసాలు 6 రషియాను పటాలములు పోరినవి. బాహాపాసిని వెనంగిన పిదప రషియానులు వెనుకకు మరలిపోయిరి. క్రీవోద్గర్గ రషియానులు మరల ముట్టడించుటకు ప్రారంభించిరి. ఈ ప్రాంత మంతయు మా స్వాధీనములోనే యున్నది. స్కోర్గ్కో దక్షిణముగ 8 రషియా పటాలములు యుద్ధ మొనర్చినవి. టార్కాపోలుకు దక్షిణముగ సీరెత్తు మానైస్యములతో దాటిపోతిమి. ట్రెంబోలాదగ్గర రషియానులు తప్పలుకుప్పలుగ సమకూడి యుద్ధ మొనర్చిరి. కాని వాటి నన్నిటిని మేము విఫలము జేసితిమి. ఆర్విడ్యోకు జోసెపు గారి వైస్యములు కూడ ఈ యుద్ధమునకు జేరిరి. ట్రోటిసు, పుల్కూలో య మధ్య నికాలమగు ప్రదేశమున రషియా రుమేనియను వైస్యములు దాటిపోవుటకు ప్రయత్నించినవి. కాని వీటిని మేము వెనుకకు పారదోలితిమి. క్రొత్త యుద్ధములు మరల ప్రారంభమయినవి. మ్యాకెన్స్కో గారు పుల్కూ సీరెత్తుదగ్గర రషియా రుమేనియా వైస్యముల ముట్టడులను ప్రతిహతముజేసిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

శత్రువుల ఘోరనష్టములు.

లండన్, జూలై 22:— తూర్పు ఆఫ్రికా పత్రికలిట్లు ప్రకటించుచున్నవి.— 18వ తేదీన వారెగోబు దగ్గర జరిగిన యుద్ధము కొండ పుజేశమంతు జరిగినది. శత్రువులగు గొప్ప నష్టములు కలిగినవి. తమ స్థానము లన్నిచోట్ల నుండి శత్రువులు వెడల గొట్టిబడిరి. ముఖ్యవైస్యములన్నియు మెంతురూలోను వైపులిరోగజనము గావించినవి. ఒక చిన్నపటాలము వైస్యలిమూలగ మరలెను. పోర్చుగీసు తూర్పు ఆఫ్రికాలోనికి జర్మను వైస్యములను తమ ముచున్నారము. దక్షిణ న్యాయసామ్రాజ్యమునుండి రిపువైస్యములు అతి తొందరగ రూపుమాపి నదినుఖమున పలాయనము గావించుచున్నవి.

ఇటలీ

ఇటలీ వైమానికుల యాధికృత

లండన్, జూలై 24:— విమానోద్యోగ ఇటలీ వైమానికులు సుప్రసిద్ధముగ పోరాడని ఆస్ట్రీయన్ వాతావృత్తిక లాపా కొనుచున్నది. దీనికి దృష్టాంతముగ ఇటలీ వైమానికుల తొలి ఘనముగ పోరాడని వారికి తీసిపోకుండుగ మీ రందరును శక్తి వంచన లేకుండగ పోరి మీ పేరు ప్రతిష్ఠల నిలబెట్టు కొంటి రని ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తిగారు నుడివిసల్లు ఆస్ట్రీయా వాతా వృత్తికలు నుడువుచున్నది. ఇటలీ రణముఖమంతయు వైమాని కులచే నిండియుండె ననియు ఇటలీచేవులలో గూడ వైమాని కులు క్రిక్కిరిసి ఏరికిని చొర ననకాశము లేదని మార్షలు కోనార్డువాక్ హోఎటుజెక్ దాప్తగారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా

జనరలు గోయిథాల్సుగారి రాజీనామా.

వాషింగ్టన్, జూలై 25:— ప్రెసిడెంటుగారి యిష్ట ప్రకారము “ఎయిర్ ఫోర్స్ డివిజన్” మేనేజరు జన రలు గోయిథాల్సుగారు, “పి.ఎం.ఎస్.ఆర్” అధ్యక్షుడు డెన్యాగారును తమ పదవులకు రాజీనామాల సెనగిరి. సాకానిర్మాణమున నగుచున్న ఆలస్యమును గూర్చి గలుగు వివాదమును తప్పించుటకు ప్రెసిడెంటుగారి కిది యొక్క పే ఉపాయము గన్పించెను. పూర్వము “ఫెడరల్ ట్రేడు కమిషన్” న కధ్యక్షుడుగ నుండిన ఎడ్వర్డు హార్లీగారు డెన్యాగారి స్థానమున నును, సాకా ప్రధాన నిర్మాణాధికారి డబ్లియు. ఎల్. కాపుగారు గోయిథాల్సు గారి స్థానమునను నియమింపబడుదురు. ఉక్కుపడవల నిర్మింప వలయునని గోయిథాల్సుగారు పట్టుపట్టుటవలనను, నష్టపూర్తి నిమిత్తము ప్రాను పడవలు నిర్మింప వలసినదని డెన్యాగారు మొక్క చెప్పటవలనను ఈ వివాదము ప్రాసంగ్యమయ్యెను.

వాషింగ్టన్, జూలై 25:— యుద్ధపునర్ముల విల్లుచర్చ ను కొంతకాలమువరకును నిలుపుచేయుటలో దొరతనమువారు విశ్రమించెడివారికి బదులిచ్చు నిమిత్తమున, పైనిక సమగ సన్నాహము కొరకును, ఇదివరలో ననుకొనినటుల 5 లక్షల మందిని గాక పది లక్షలమందిని మొదటి వైద్యముగ సంపుట చేర్చుటల జేయు నిమిత్తమును 5 లక్షల కోట్ల డాలరుల ధనమును ప్రత్యేకముగ నుంచవలసినదని కోరుచున్నారు.

పెరూవియా మంత్రదేవులు వారలందఱును తమపదవు లకు రాజీనామా సెనగిరి.

ఈక్వడోరలో విప్లవము ప్రారంభమయ్యెను. ప్రెసిడెంటు గారి ఏకచ్ఛతాధిపత్యముగ జ్వలించుకొనుటపద్ధతివలన విప్ల వము గల్గినదని తెలియుచున్నది.

కెనడా

టోండా, జూలై 25:— కాన్ఫ్రెస్సును విజ్ఞప్తి ప్రజల సభలో మూడవ పర్యాయము చదువబడెను. 112 వోట్లు అనుకూలముగను 44 వోట్లు ప్రతిపాదముగను వచ్చినవి.

జర్మనీ

జర్మనీ, బెర్లినుము.

లాయడు జార్జి గారి యుపన్యాసమును పూర్వవత్తుముజేయుట. ఆముట్టరువం జూలై 24:— బెర్లినుమును జర్మనులు తమకు సామంత రాజ్యముగ నుంచుకొనజూచుచున్నారని లాయడు జార్జిగారు యుపన్యాసించి యుండిరి. ఇదంతయు కల్లయని జర్మనులు ప్రకటించుచున్నారు.

అమర్షడము, జూలై 25:— తెల్లనునుండి ఇటుల తలెత్తి వచ్చుచున్నది. రుస్సా వైముతిరంగమున కేగుచుండగా కెయి జరుగారు క్రోక్యూసనిషమున పొడగొరిట్టావద్ద ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తిగారిని గలసికొనిరి.

జర్మను జాతీయ స్వేచ్ఛాకక్ష నాయకుడు హెర్బిన్ రుమాన్ గారు మరణించిరిని తెలియుచున్నది.

జర్మను మంత్రినగ్రమున మార్పులు

లండన్, జూలై 25:— అడ్మిరల్ హెన్రీ క్రిస్టియాగారు మరల సాకామంత్రిక వచ్చెదరని జర్మను సాకాసంఘమువా రనుకొనుచున్నారని జ్యూరిచుండి కోముహోజెమునేల ప్రతి బద్ధ తెలిసినది. వాయక్య యుపపదానుల యధికారులు రా

త్తుసిబాగ్రునకు బదులుగ పోగబండి యంత్రములయందు చమురు నుపయోగించెదరని తెలియుచున్నది. ఈతీర్మానమునకు పూ ర్వము ఇట్టి యుద్ధశక్తితో చాల మారులు చమురు నుపయో గించి పరికోధన గావించిరి. కియమారీదగ్గర చమురుచే ఆకులనే కముగ నెలకొల్పబడినవి. లక్షరూపాయలు వ్యయపరచి గొట్ట ములుగూడ వేయబడును. ఈగొట్టములగుండా చెఱువులనుండి చమురును యంత్రములలో నింపెదరు. కరాచీ క్యాంటన్ మెంటు ప్రేమనకును ఈచెఱువులకును గొట్టములద్వారా సం బంధము కలదు. ఈపని నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ 2.5 ఇంజ నీరు నియోగించబడును.

కెయిజరుగారు గెల్లిషియా రంగమున కేగుట.

కోపెక్ హేగెక్, జూలై 25:— కెయిజరుగారు గెల్లిషియా రంగమున ప్రవేశించిరి.

హెర్బిన్ రుమాన్ గారు రాజీనామా నిచ్చుట.

లండన్, జూలై 25:— కోలదిగోజులలో హెర్బిన్ రుమాన్ గారు తమపదవిని త్యజించెదరని జ్యూరిచిలో నున్న పెటిటువెరిసెక్ పత్రికావిలేఖరుడు జర్మను సమాచారముల వలన తెలియుచున్న దని నుడువుచున్నాడు.

కేంబ్రిడ్జ్ ఎన్నికలు.

లండన్, జూలై 25:— ప్రతికక్షిదారు తమరును తేకుండుటచే 50. ఈ గణ్డిసుగారి కేంబ్రిడ్జ్ ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనబడిరి.

సయాంవారి యుద్ధప్రకటన

లండన్ జూలై 25:— చాలమంది జర్మనులు జపాను నుండి, చీనానుండి సయాములో వర్తకమును జరుపుచు తూర్పు దేశమున తమ వర్తకమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నా రు. అక్కతన సయాంవారిపుడు యుద్ధమును ప్రకటించుటచే జర్మనుల వర్తకమునకు ఇష్టము విఘాతము తీటస్థించెను. దేశ మందున్న విదేశీకేతువుల నందరిని సయామువారు బంధించిరి. వీరినందరిని త్వరలో ప్రవాసముల కంపెదరు.

విగ్నాండు స్వపరిపాలక సమావేశ మారంభమగుట ఎచటజూచినను నిరుత్సాహమే.

లండన్, జూలై 25:— విగ్నాండునకు స్వపరిపాలన మొనంగుటకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు విగ్నాండు ప్రజ లతో సుకసంఘము చేర్పరిచిరి. ఈవిషయమును చర్చించుటకు నేడు డబ్లిన్ విటిటికే శాశాలభవనమున ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలక సంఘమువారు సమావేశమైరి. సభ సమరూదక పూర్వమే కశాశాల భవనమంతయు ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసియుండెను. సకాలములోనే రెడ్డొండు, డెబ్లింగుగార్లు సభాభవనమున ప్రవేశించిరి. వీరివెంట ప్రోటెస్టెంటు క్యేతలికు మత సంఘాధ్యక్షులుగూడ ఏరెంచిరి. వీరు వర్తకసంఘము మున్నగు వారి తరఫున ప్రతినిధులుగ విచ్చేసిరి. అచట ప్రజలకెరికిని ఉత్సా హమే లేదు. ఒక డెబ్లింగుగారు మాత్రము ఉత్సాహముగ కాన్పించిరి. కార్యక్రమమంతయు గూఢముగనే జరిగినది.

రాజమహేంద్ర వరమునుండి యొక విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. రాజమహేంద్రవరమున నామమువారి సత్త్వములో ఈ నెల 22-23 తేదీలలో బ్రి చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహము గారి గయోపాఖ్యాన సాటకమును విమర్శించుచు సొక మహాసభ గావించబడినది. ఆసభకు బ్రి కాశీ భట్ట బ్రహ్మచ్యు శాస్త్రిగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. మొదటి దినము బ్రి కొంనెల్ల సుబ్బరాయ శాస్త్రిగారు, అం కరాజు రామరావుగారు. గయోపాఖ్యానము నందలి గుణ దోషములను వెల్పుచు నుపన్యాసించిరి. మరునాడు పుల్లెల శ్రీరామశాస్త్రిగారు, శతావధాని చెళ్లపిళ్ల నేంకట శాస్త్రిగారు ను మహాపన్యాసములం జేసిరి. వీరి యుపన్యాసములలో గయోపాఖ్యానమునం దనేక విషయమైన దోషములు గలవు. దివ్యకొని నలసియున్నది. అని తేలికది. ప్రసిడెంటు గారును తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుచు గయోపాఖ్యానము నీతికి బదులు దర్శిని బోధించు చున్నదని వ్యక్తక రించిరి. సభకు వచ్చిన వేయించుదియందట్టి యభిప్రాయమునే పొందిరి.

బర్మాజిల్లా యుద్ధోగముల పతల సంఖ్యాకములుగ నుండుటచే వారి తగ్గించుటకు తగినసలహాల నియోగించు బర్మా లెఫ్టినెంటుగవర్నరు గారిొక ప్రకటన నందిరి. బర్మా

జిల్లా యుద్ధోగముల స్థితికిని, హిందూదేశ జిల్లాఉద్ధోగముల స్థితికిని చాల భేదముగలదు. అచట జిల్లాబోర్డువారు కోర్టులు, ప్రాథమిక విద్యమొదలగు వానిని జూచుచుందురు. బర్మాలో యిటుల ప్రత్యేకముగ బోర్డులు లేవు. కాళింద్యోగుల సభిక ము జేసి జిల్లా యుద్ధోగముల పనిని తగ్గించిన బాగుండునని వారు నూచించు చున్నారు.

విద్యాధులు - స్వాస్థ్యత్యాగము:— దాదర విద్యాధిసంఘము నెనుట అనన్వికాభాయి ఘోషేనతిగా రిటుల నుపన్యసించిరి. భావిభారతమునకు విద్యాధులేమాల స్థంభము. మా తృప్తకోర్ధరణదీక్షను లగుదు చేసి విద్యాధులు స్వాస్థ్యత్యాగ మునకు సంసిద్ధులుగావలెను. అందులకు ఆత్మవిశ్వాసమును దేశభక్తియు ముఖ్యముగ కలుగవలెను. ఆత్మవిశ్వాసముకలుగ నుండ స్వాస్థ్యత్యాగము; కలుగజాలదు. మనశ్శ్రీరామచంద్ర మూర్తి శివాజీ ఘోషే దా వా భాయి హో శీ మహాత్మ్య గంధిగార్లు మా గ్గ ద య్య లు. గంధి గారి నిపుడు మనము ప్రత్యక్షముగ చూచుచున్నాము. ఈ సుగుణ మును తల్లులు తమ పిల్లలకు పనితనము నుండియు ప్రవర్ధితము కావింపవలెను. మనకేపు డిది ముఖ్యముగ కలుగవలనియున్నది. ఎన్నోటి నెల్లరును స్వాస్థ్యత్యాగ మొనరింపగలరు. గానవిద్యా ధులు స్వాస్థ్యత్యాగ మొనరింపలేరనుట విశ్వసింపదగినది గాదు. యువకులు సేనలో చేరవలెనని దొరతనమువారు కోరిరి. ఈ మాత్రము త్యాగమునైన యువకులు చే య కుం డి న చో దేశభివృద్ధిపట్టి మ నము మా తా శు ల ము కా వలె ను. భరతఖండము స్వస్థ భూమియని విశ్వాసించదగినది. ఆప్రా ప్త గౌరవమును నిలుపుటకు భారతపుత్రులును పుత్రికలును గూడ పనిచేయవలెను. అట్లు చేసిన మనదేశమునకు మహా స్వత్యము కలుగుట నిశ్చయము. విద్యాధికులు చేయదగిన స్వాస్థ్యత్యాగ మిపుడు శ్రీలకు విద్యనేర్పటయే. ఇట్లు శ్రీలు విద్యావతులు గావచ్చు కార్యసిద్ధి కలుగజాలదు.

BRIEF TELEGRAM.

The Bank of India made a profit of Rs. 4,10,712 for the last half year including Rs. 26,639 brought forward. The Directors recommend an interim dividend at the rate of 8 per cent, carrying forward Rs. 2,10,712.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

Situation at the Front.

Heroic Measures Necessary.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—M. Kerensky, interviewed, said the Government would save Russian by blood and iron, if appeals to reason, honour and conscience failed. Whatever happened, the pre revolution "regime" was impossible. The problem of the moment was to check the retreat and end economic disorder and restore finance. The situation at the front demanded heroic measures, and the Government would deal ver sternly with traitors.

Admiralty announces that arrivals during weew numbered 2891 and sailings 2791. Twenty one steamer over and three under six hundred tons were sunk also one fishing boat. Fifteen steamers were unsuccessfully attacked.

Admiralty announces that armed merchant Cruiser "Otway" was torpedoed and sunk on 22nd inst., in northern waters. Ten men were killed. Remainder were saved.

Berlin official communique dated 22nd inst states that British submarine C. 31 has been sunk by an enemy submarine. One stoker survived and was taken prisoner.

PARIS. Allied Balkan conference opened today. Ribot referred to modified conditions created through Greece ranging alongside Allies necessitating reconsideration of military situation in Balkans.

MADRID.—Martial Law has been abrogated in Valentia. French communique says reciprocal cannonading continued very live y especially on California and casemates plateaux at monv llers and on lat of meuse. Five hundred and sixty-seven shells were thrown into rheims.

It is officially announced that Irish convention has unanimously appointed Horace plunkett chairman and Sir Francis hopwood secretary.

British communique says following heavy bombardment eastward of Monchylepreny enemy using flammanwerfer attacked infantry hill and drove in a few of our advanced posts on a front of 250 yards. We drove off raiders northward of Bullecourt and raided enemy trenches at a number of points north ward of Ypres. Weather restricted aerial operations. We drove down four German machines, three of ours are missing.

R. M.E.—During week ending 22nd instant 550 departed, two steamers were sunk.

JASSY Rumanian communique says we took offensive in southern carpathians and occupied villages of mresoci and velocany stating several hundred prisoners. We also captured nineteen guns including some of heavy calibre. We broke in along a wide front strongly orga nised enemy line

"Times" states that M.T. Chadurich has been appointed Permanent Indian trade commissioner in London. He will probably have an Indian assistant. Before taking up his new appointment Chadwick who has just returned from Italy will write a report on his twelve months enquiry as to possibilities of Indian Trade with Russia France and Italy. His principal fuction will be to assist Indian export trade. He will advise commercial public in its search for fresh markets for Indian products and in establishing new commercial connections within Empire and help Indian industrialists in enquiries regarding machinery, and processes regarding machinery and processes of manufacture. He will closely co-operate with commercial intelligence branch of Board trade and direct organise of commercial intelligence in India.

There was a garden party at Government House Genesbkind, Poona, this evening which was attended by a large and distinguished gathering.

THE GREAT WAR

Irish Convention Opens: No Enthusiasm Observed

REVOLUTION IN EQUADOR: EFFECT OF STAUNCH PRO-GERMAN POLICY

Mrs. Beasant Accused of Mis-representation

FATAL BREAKDOWN IN RUSSIAN MORALE IN GALICIA

KAISER AT GALICIAN FRONT

[Reuter's Agency.]

Russia

Troops Voluntarily Retire. Russians Evacuating Stanislaw.

LONDON, July 25. A wireless Russian official Communiqué says:—South-west of Dvinsk our detachments occupied German positions astride the Dvinsk-Vilna Railway but subsequently whole units voluntarily returned to their original trenches and a number of units disobeyed commands. The Twenty-fourth Division acted heroically and lost heavily. The gallantry of the officers was noteworthy. The enemy occupied the heights north of Bogush in the direction of Vilna, our officers with the utmost difficulty restraining great numbers of men from withdrawing to the rear. The enemy crossed the Sereth in the region of the rear. The enemy occupied Volyama-Voveckaya. The enemy continued the offensive between the Sereth and the Strypa and has occupied three villages. We are holding the line of Gaivoronka-Monastirjisko, northwest of the Buczacz. We are retiring to the east southward of the Dniester and Stanislaw is being evacuated. We made a successful raid at Domukpatok on the Rumanian front. Torpedo boats co-operated with the artillery and bombarded Tireoli in the Black Sea and destroyed depots and barracks.

"Kerensky for Dictator." Military Demand.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—The "Morning Post" Petrograd correspondent refers to the military having raised the cry of "Kerensky for Dictator," and says this will doubtless be the next turn of the Petrograd kaleidoscope. This correspondent expresses the opinion that the public advertisement in Russian communiques that portions of the Russian army failed to conduct themselves like soldiers, is likely to have a beneficial effect. It is calculated to arouse those voiceless millions who make up the real Russia but have taken no part in the movements of the past four months, which threaten to decide their fate for the moment, but not for long. The situation in Russia is momentarily overshadowing the Western Front.—("Pioneer" Cables.)

Commander-in-Chief of Baltic Fleet.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—Rear-admiral Razvozow has been appointed Commander-in-Chief of the Baltic fleet.

Resolution of Loyal Regiments.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—The Petrograd "Gillette" states that a meeting of the delegates of the Pregbrajensky Regiment and regiments from the front resolved that it was necessary immediately to hand over all authority to M. Kerensky, who, with the support of the troops loyal to the Provisional Government, is alone able to restore order and direct the country until the summoning of the Constituent Assembly.—("Pioneer Cables.")

Russia Threatened.

Need of Immediate Action.

Delegates Accord Government Unlimited Power.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—The Council of Workmen's and Soldiers' Delegates and the Council of the Peasants' Congress, after an all-night sitting, passed a resolution that the country was threatened with a military 'debacle' and internal anarchy, declaring that the State and the Revolution were endangered and proclaiming that the Government would be the guarantee of the safety of the Revolution and according it unlimited power to re-establish the organisation of the army and public order.

Appalling Situation in Galicia.

Whole Units Deserting Army Completely Disorganised.

LONDON, July 25. An appalling official account of the situation on the south-western front has been received by the Russian Government. It says that a fatal crisis has occurred in morale of the troops. Most of the units are completely disorganised. The offensive spirit has utterly disappeared. Orders are unheeded and exhortations by comrades

are replied to by threats and shots. Some elements voluntarily evacuate positions without waiting for the approach of the enemy and sometimes urgent orders for reinforcements are discussed for hours. For a distance of a hundred of versts long files of robust, shameless deserters are proceeding towards the rear. Frequently, entire units desert and extreme measures are necessary to avert a catastrophe.

Merciless Action Necessary.

The Commander-in-Chief on the westfront has ordered deserters to be fired on and says there must be merciless action against cowards who are selling Russia and the revolution.

Russian Political Situation.

Mr. Henderson's Opinion.

LONDON, July 25. Mr. Henderson, the British Labour Minister, interviewed by Reuter's representative on his return from Russia, dwelt on the existing dangers, to the Revolution. He regarded the discontinuance of the Coalition Government as a misfortune and said that the Provisional Government was magnificently attempting to cope with unparalleled difficulties but the Extremists had succeeded in rendering a stable Government almost impossible. The most disastrous experiment of the Revolution was the relaxation of discipline in the Army and Navy, accompanied by active and rival participation by the members of the Services in political manifestations and propaganda. Mr. Henderson strongly denounced the poisonous activities of the Maximalists in Petrograd and at the Front and said that the future was largely in the hands of the Council of the Workmen's and Soldiers' Delegates, who represented the community likely to dominate in the Constituent Assembly. The majority of All-Russian Workmen's and Soldiers' Delegates Congress and the Executive had invaluable assisted the Government. He doubted if the whole Army or the majority of Moderate Socialists would give their best for the successful prosecution of the war until the Allied Conference had restated the Allies' war aims and had harmonised the same with the formula of "no annexations; no contributions."

Russia's New Premier.

His Antecedents.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—Future events in Russia appear to be entirely dependent on M. Alexander Kerensky, the Russian Napoleon, and the Saint Just of the Russian Revolution. He is 37 years old, is a lawyer and is the son of a Siberian schoolmaster. He assisted to defend Menad Belis in the Kieff ritual murder case. He was elected to the Duma in the following year as the representative of Socialist Labour.—("Pioneer" cables.)

Enemy Bombasts.

Slight Russian Reverses.

LONDON, July 24. A wireless German Official message says there have been bitter fights in our favour on the whole of eastern front from the Baltic to the Black Sea. The Russians twice vainly attacked on a wide front near Jacobstadt. Six Russian divisions five times attacked southward of the Dvinsk and after a tough hand-to-hand fighting the Russians withdrew. Renewed Russian attacks failed on a wide front at Kredo which we again hold. Eight Russian divisions attacked southward of Smormon. We forced crossing of the Sereth southward of Tarnopol and repulsed desperate Russian mass attacks near Trembowla. Arch Duke Joseph's north wing joined in movement. The Russians and Rumanians attempted to advance in a wide sector between the Trotus and Putna valleys but were driven back. Fresh fights developed and Mackensen broke down the Russian and Rumanian attacks along the Putna and the Sereth.

Kaiser at Galician Front.

LONDON, July 25. COPENHAGEN.—The Kaiser has arrived at Galician front.

Great Britain

The Corn Production Bill.

Minimum Wage Amendment Rejected.

LONDON, July 25. The House of Commons has rejected the amendment to the Corn Production Bill in favour of a thirty shillings wage of thirty shillings by 301 votes to 102.

TELEGRAMS.

Significance of the Rejection.

LONDON, July 25. The result of the division in the House of Commons on the Minimum Wage Amendment of the Corn Production Bill is regarded as a sweeping vote of confidence in the Government and as confirming the solidarity of its supporters.

Straits Settlements' War Contribution. Treasury Appreciation

LONDON, July 25. The Lords of the Treasury record with high appreciation the spontaneous generosity of the Straits Settlements in increasing their war contribution to half-a-million sterling yearly. They recall that the Legislative Council of the Straits has also resolved not to recover from the Imperial Government the amounts whereby the military contribution of the colony for 1913-14 and 1914-15 respectively exceed the cost of the garrison during these periods.

Franco-British Munitions.

LONDON, July 25. M. Thomas and Mr. Churchill have exchanged congratulatory messages emphasising that their departments will co-operate until victory is secured.

"Mentioned in Despatches". The Jam of Nawanagar.

LONDON, July 25. The "Gazette" contains a list of officers mentioned by F. M. Sir Douglas Haig in despatches, including the Jam of Nawanagar.

Mrs. Besant's Internment.

Statement in Parliament.

LONDON, July 25. In the House of Commons, in reply to Mr. Snowden, Mr. Pratt, speaking on behalf of Mr. Montagu, pending the latter's re-election, stated that the action taken against Mrs. Besant was due to her activities such as misrepresenting the acts and intentions of the Government, and was not due to the ideas professed in their justification.

The Mahsud Expedition.

Dr. Lankester's Report.

LONDON, July 25. In the House of Commons, replying to Mr. Johnson-Hicks on behalf of Mr. Montagu, Mr. Pratt said there was no Indian frontier warfare at present. The report of an independent inspection, made by Dr. Lankester of the Church Missionary Society on the Northwest Frontier at the request of the Government of India, showed that the medical and sanitary arrangements for the Mahsud operations were satisfactory. The total casualties in the Frontier operations during the past twelve months totalled five hundred. Sickness returns had not yet been received.

Indian Government Reform.

Statement by Mr. Montagu.

LONDON, July 25. Mr. Montagu has been re-elected as a candidate for West Cambridgeshire. In a speech he said he would take up the work of the reform of the Government of India where Mr. Chamberlain left it. The Government would announce its policy in due course.

The Balkan Conference.

LONDON, June 25. General Smuts, Admirals Jellicoe and Robertson will also attend the Balkan Conference in Paris.

The Irish Convention Opens.

No Enthusiasm Observed.

LONDON, July 25. Historic convention summoned to draft a scheme for future Government of Ireland assembled to-day in the Trinity College, Dublin. Long before the opening of the convention the college green was packed with spectators. Messrs. Redmond and Devlin arrived early and were followed by protestant and Catholic Bishops, representatives of the Board of Trade "et cetera". Crowd was not enthusiastic. The only delegate cheered was Mr. Devlin. The proceedings were private throughout.

Abolition of Objecting German Residents

LONDON, July 24. In the House of Commons Mr. Johnson Hicks suggested that on the completion of three years of War, all men of German extraction in any branch of public services who objected to sharing in defence of their adopted country, should no longer be employed by the State. Mr. Bonar law replied that he sympathised with the views expressed and after enquiring among departments of government he would consider whether the course suggested was necessary.

Air Raids on London.

LONDON, July 24. McPherson stated that there had been seventy-eight air raids in the United Kingdom since war. Forty-seven of them had been by Airships.

TELEGRAMS.

Cambridge Elections.

LONDON, July 25.
Sir E. Geddes has been returned unopposed for Cambridge.

Conference of Admirals.

LONDON, July 25.
Admiral Sims has arrived to confer with Admirals Jellicoe, Lacaze and Italian Minister of Marine on naval matters.

Italy

Italian Air Supremacy.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th.—Austrian newspapers admit the Italian air supremacy of the Isonzo and quote the message of the Emperor addressing aviators in which he said: "Notwithstanding the supremacy of the enemy you performed valiant services bravely fulfilling your duty. Marshal Conrad Von Hotzendorf, in circulating the address mentions the almost impenetrable aerial closing of the Italian front and ports.—('C. & M. Gazette cables.')

America

Delay in Shipbuilding.

Parties Concerned Resign.

LONDON, July 25.
WASHINGTON.—At the President's request General Goethals, Manager of the Emergency Fleet Corporation and Mr. Denman, Chairman of the Shipping Board, have resigned, as, in the President's opinion this was the only way to end the dispute about delaying ship-building. Mr. Edward Hurley, the former Chairman of the Federal Trade Commission, will succeed Mr. Denman and Mr. W. L. Capps, Chief Constructor of the Navy, will succeed General Goethals. The dispute was due to General Goethals' insisting on the construction of steel ships and Mr. Denman urging the building of wooden vessels as a stop-gap.

American War Expenditure.

LONDON, July 24.
The Government in pending War Tax Bill, proposes the additional expenditure of five billion dollars in loans to the Allies and the equipment of the Army and a million men as a first draft instead of half-a million.

Peruvian Crisis.

LONDON, July 26.
LIMA.—The Peruvian Cabinet has resigned.

Revolution in Ecuador

LONDON, July 26.
PANAMA.—A revolution has broken out in Ecuador. It is attributed to the President's tyrannous pro-German policy.

Conscription in Canada.

LONDON, July 25.
OTTAWA.—The Conscription Bill has passed the third reading in the House of Commons by 112 votes to 44 votes.

United States and Balkan Conference.

LONDON, July 25.
PARIS.—The United States was invited to participate in the Balkan Conference but invitation was accompanied by explanation that as it was a small conference for specific purposes and the United States had no soldiers in the Balkans, America might not desire to be represented, but in any case representatives would be welcome. Washington replied that the United States did not wish to be represented.

Siam

Siam's Declaration of War.

Commercially Important.

LONDON, July 25.
Siam's declaration of war is important commercially, as many Germans from Japan and China have been operating in Siam with the object of maintaining German trade with the East. All enemy aliens have now been arrested and will soon be deported.

Greece

Greek Situation Improving.

LONDON, July 25.
PARIS.—The Greek legation states that relations between the Greek Government and the Crown are absolutely normal and are improving daily.

E. Africa

Fighting in East-Africa.

Heavy Enemy Losses.

LONDON, July 25.
An East African communique says, action at Narongombe on 18th, was in difficult hilly bush country. The enemy's losses were heavy. They were driven out from all their positions and the main body retreated towards the Mombasa valley. A small detachment retreated south-west. Small German column in the Northern area was reported on 20th upon the shore of the Lake Matyara westward of Arusha. The column from Songea on 21st got in contact with the retreating enemy, fifty-eight miles southward of Mahenge. We are pursuing them into Portuguese East Africa. Enemy detachments from southern Nyasaland are hastily retreating towards Rovuma river.

Germany

Kaiser and Austrian Emperor Confer.

LONDON, July 25.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram states that the Kaiser, when journeying to the Russian south-west front, met the Austrian Emperor at Podgoritz near Cracow. The death is announced of Herr Bassermann, leader of the German National Liberal Party.

Germany and Belgium.

Comments on Mr. Lloyd George's Speech.

LONDON, July 25.
AMSTERDAM.—The German comment on Mr. Lloyd George's speech at Queen's Hall is principally devoted to protestations that all idea of Belgium's becoming a German protectorate is out of the question.

Germany and Peace.

Franco-British Press Comments.

LONDON, July 25.
(Delayed in transmission)
Newspapers regard Dr. Michaelis' speech as an effort to play up to both Pan-Germans and Socialists. The "Westminster Gazette" says it may be summed up in a sentence, namely, that Germany relies on sub-marine and practically nothing else and that the attitude of the Government meanwhile is to keep the peace door open.

PARIS.—The newspapers declare that the only difference between Dr. Michaelis and Herr von Bethmann-Hollweg is that the former has been obliged to make concessions to the Pan-Germans.

The MATIN says Herr von Bethmann-Hollweg's programme was to hold on. That of Dr. Michaelis is to hold on and bluff.

The FIGARO says nothing is changed in official Germany. We have a new Chancellor and another speech.

Her Zimmerman Resigns.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th. The correspondent of the "Petit Parisien" at Zurich states that according to the German despatches Herr Zimmermann will resign in a few days.—('C. & M. Gazette Cables.')

Change in German Ministry.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th.—The "Rome Hazzionale" hears from Zurich that the German navy men are talking of Admiral Von Tripitz resuming the ministry of marine.—('C. & M. Gazette Cables.')

Mesopotamia

Mesopotamian Expedition.

Recapture of Kut Guns.

LONDON, July 25.
In the House of Commons, Mr. Macpherson stated that Sir Stanley Maude had recaptured all the thirty-five guns and Kut which the garrison put out of action and threw into the river prior to surrendering and which the Turks salvaged.

British Front

Enemy Artillery Activity.

LONDON, July 25.
In this afternoon's communique General Haig says we took 114 prisoners in successful raids eastward and north-eastward of Ypres. Enemy's artillery was active eastward of Monchy and in the neighbourhood of Lombartzyde.

French Front

The Battle of Aisne Ridge.

The Great German Attack Described.

LONDON, July 25.
Reuter's correspondent at the French headquarters, describing the French attack on the Chemin-des-Dames on July 22nd, says that the enemy has given battle on a large scale practically every second day since April 20th when the French captured a position. The attack has been the most powerful since the 3rd instant. The present attempt opened with an amazingly violent bombardment from a tremendous accumulation of guns which lasted an hour over a front of ten miles. The infantry attack covered two miles and was directed against casemates and California Plateau. The attempt against Casemates failed, but the "stossgruppen" gained a foothold in our first line on a part of the California Plateau after a tremendous struggle. The fight was still in progress in the evening.

The German Attacks.

French Opinion on Their Object.

ALLAHABAD, July 25.
LONDON, July 24th.—One or two writers in Paris, while restating the view that the Germans are fighting to recover the Chemin-des-Dames and Moronvillers Crest, because from these vantage points the French command the country over which the enemy must inevitably retreat, ascribe the moment chosen for the Crown Prince's latest effort to the desire to send a telegram to Germany to be read in the Reichstag with that from Russia, thus facilitating the voting of the war credit. It was hoped to retake Craonne, Hurtibise and the Plateau. To this end four regiments were massed on a front of one kilometre. The German newspapers anticipate that, despite the German success near Nieuport the British will shortly launch a big offensive in which the fleet will co-operate.—('Pioneer Cables.')

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, July 25.
A French communique says.—An attempted German attack this morning after a brief violent bombardment on the positions we recaptured yesterday on California plateau was completely repulsed. We retained and consolidated our gains.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 25.
H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated the 24th instant from the Secretary of State for India:—

The enemy resumed offensive at the Russian front and owing to the indecision and insubordination on the part of certain Russian Regiments who voluntarily withdrew and of others who delayed in supporting where breaches in line had been made the enemy were able to occupy the important town of Tarnopol in Galicia and so cause a serious breach in the Russian front. The Executive Committee for this front has sent a telegram to Kerensky who is now Prime Minister as well as War Minister pointing out the gravity of the situation which demands extreme measures and extreme efforts. The workmen's and Soldiers' Delegates, Petrograd, issued an urgent proclamation saying that they have acknowledged the Provincial Government and with it lies the salvation of the Revolution. They have acknowledged its unlimited authority and its unlimited power and its commands must be law.

The British carried out a successful local operation south of Lens and raided the enemy positions in various points. British aeroplanes dropped three tons of bombs on enemy aerodromes, ammunition dumps and railway sidings. The Germans continue to make incessant and powerful attacks with large number of troops and after intense bombardment upon French positions. At the Aisne Ridge the French have repulsed attack after attack and where the enemy gained a temporary footing, have by counter-attack ejected him out. Only at one point on the California Plateau have the Germans been able to maintain their hold.

There has been usual artillery and air activity on the Italian front.

The Turkish cavalry advanced from Beersheba, but were driven back by the British who also raided the enemy position south of Gaza.

An enemy squadron of aeroplanes dropped a few bombs on the east coast of England but were driven off before being able to do serious damage.

Siam has declared war on Germany, her object being to uphold the sanctity of international rights against nations showing contempt for principles of humanity and the rights of small nations.

Saturday the 4th August 1917 has been appointed as the day of intercession in connection with the war and requisite informal facilities will be given to all Government employees who desire to attend special religious service which may be held on that day by Christian or other communities either by the temporary closing of offices or by granting leave of absence to persons concerned to cover the time occupied by service.

Rules for Indian Emigrants.

SIMLA, July 25.
It has been brought to notice that Indian emigrants are still arriving at some ports without either passports or credentials. The Indian public is hereby informed that the Defence of India passport rules are now to be strictly enforced in the case of Indian emigrants of all classes except those formally exempted under Section 4 of the rules issued under notification No. 1908 dated the 22nd March 1917. With the exception of those alone all Indian emigrants must take passports and the credentials prescribed by previous orders will not by themselves be accepted. Applications for passports should be made to the District Officers of the districts in which the applicants reside. Failure to observe this rule will cause delay and expense to intending emigrants or travellers.

A Press communique says.—The recent announcement that no meeting of the Punjab Legislative Council will be held in Simla this year appears to have created some misunderstanding. Accommodation in Simla is difficult to obtain in September and the meetings held in Simla entail considerably more expense than those held in Lahore. It is intended to hold a meeting in Lahore at the end of October or early in November.

An Educational Conference.

To Consider Place of English and Medium of Instruction.

SIMLA, July 25.
It is understood that the Government of India will probably convene a small conference consisting of non-officials to discuss the question of the place of English and that of the vernacular as the medium "of instruction in secondary schools". The Conference will meet during the latter half of August.

It is understood that the North western Railway Administration have decided to use oil instead of coal for their engines. With this object in view experiments have been made for some considerable time before the decision was arrived at. Large oil tanks have been installed at Kiamari and pipe costing some lakhs of rupees is to be laid between these tanks and Karachi Cantonment station. A special Engineer will be appointed to carry out the work in this connection.

Sir Sankaran Nair returns to Simla on 31st July.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

స్వరాజ్యపతాకము, ఒకయు

అయ్యో,

48 అడుగుల పొడవుగల కత్తెను సాతిన తరువాత దాని మెక సాహసపురుషుడెక్కి స్వరాజ్యపతాకమును స్థాపించుటకంటె, భూమిలో బొంగును స్థాపించుటకు మున్నె పతాకమును దానికికట్టియెత్తి యుండిన అనాయాసముగనుండు ననియు, మహాలోచనాధురీణులగు శ్రీమతి బిసెంటుగారికి గాని, ఆమె సహచరులకు గాని యీ యుక్తితోచకపోవుట కోచనీయమని నర్థమిచ్చుమాటలతో చద గాను టైముస్ పత్రిక వ్రాసినదాని నభినందించుచు 18వ తేదీ వెలువడిన ఆంధ్ర ప్రకాశకేమేమో వ్రాసెను. శ్రీమతి బిసెంటుగారు, ఆమె సహచరులు మాత్రమే గానూలేదుగదా. వారు చేయు ప్రతి కార్యమునందును మెక యధమిమిడియుండును. ఒకవేళ హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమో, తత్సమానాధికారమో ప్రసాదించబడిన నయ్యది ముఖ్యముగా వచ్చియుండదని గ్రహించుటకే, బావుటానులభముగా నెత్తగలిగియుండినను అతి ప్రయత్నము మీద బంధించబడెను. హిందువులు తమ ఆదర్శము నతి ప్రయత్నముమీదనైనను సాధించెదరనుటకు నిదర్శన మిదియే.

(ఒకరు)

II

యుద్ధ ప్రవచనము.

అయ్యో,

మొన్నటి సోమవారపు ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికలో 3వ పేజీయందు, "యుద్ధ ప్రవచనము" అను శీర్షికలో అధిపతుల మొత్తములను గూడగా 3834 వ సంఖ్యయే తేలికదని తెలుపబడినది. ఈ యుద్ధ ప్రవచనము ఈ తొమ్మిది దేశములకు మాత్రమే అనుసరించి యుండెనా? యుద్ధపు విషయములకు మాత్రమే సరిపోవునా లేక అన్ని విషయములకును సరివచ్చునా? అని యోచించవలసి యున్నది.

3834 మొత్తములు వచ్చిన ఆపత్రికయందు దీప్రకటింపబడినది. వివిధదేశములకు సంబంధించిన మొత్తమును 1917 సం॥ ౧౦ వతర 3834 అయ్యెను. ఈసంఖ్యను రెండుచే భాగింపగా 1917 వచ్చును. ఇట్లే 1921-వ సం॥రం॥లో అనగా అన్నిటికి 4 కలిపిన యెడల 3842 అధిపతుల మొత్తమును, దీనినిరెండు చేతను భాగింప (ఏ యుద్ధమునందయునను "ఇరువేడులు పోరు చుండునుగాన") 1921 వచ్చును. యుద్ధము 1917 సం॥రం॥ ముగియునా? లేక 1921 సం॥రం॥లో ముగియునా? ఈతెక్కి-1931 సం॥రం॥ ముగియునా సరిపోవుననుక 1931 సం॥రం॥లో ముగియునా? ఇంతేగాక సింహాసనాధిష్ట కాలమునుండి ఇప్పటి వరకు గలిగిన సంవత్సరములను సింహాసనాధిష్ట సంవత్సరముతో కలిపిన 1917 వ సం॥రం॥ వచ్చును. పుట్టిన సంవత్సరమునకు ప్రస్తుతమున్న కల్పినను 1917 వచ్చునగాన ప్రవచనమున జెప్పబడిన దేశాధిపతులకే గాక ఇంకెవరి విషయమై తెక్కివేసినను 1917 వచ్చును.

ఒకరు.

III

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సంఘము. పెనుమూసి.

అయ్యో!

వై నాచంబున 19-2-16 తేదీన పురజనులందఱును మెక పుస్తక భాండాగారమును నెలకొల్పిరి. స్థాపితమైన పిదప 6 మాసముల కంటె చాలబాగుగ పనిచేయు చుండెడిది. యువజనులందఱు స్వాగత్యము జూపి 200 గ్రంథరాజములను, 8 వార్తాపత్రికలను సమకూర్చిరి. సాతకులు విశేషముగ విచ్చేసి పత్రికలను, గ్రంథములను పఠించుచుండిరి. కాఖగ జేట్ మింటన్ కోర్టు గూడగలను. అనుదినమును నితర గ్రామముల వారచ్చటికే తెంచి సందేహముల వీర్చుకొనుట జూచినపుడు నాకు గలిగిన అనందమునకు మితిలేదు. ప్రప్రథమమున పాఠులు జూపిన స్వాగత్యమును, కాగ్యచిక్షయు, పట్టుదలయు గాంచిన వారి కల్ల అనతికాలముననే ఈపుస్తకాలయము ఈతాలూకలో గ్రంథాలయముల కల్ల మాగ్గదర్శియై యుండుననియు ధీమంతుడైవారు. అట్టిదేశయనదు నేనును దిలకించి యుంటిని. గాని, అప్పడెనుట్లుండ యిప్పుడెట్లుండెనో యని కొన్ని యవాంతరములచే నాయూరికి బోయి గ్రంథాలయ

ము జూచు సరికి తాళమువేయుట ప్రస్తుతబట్టి యుండెను. వీరేనాడును తాళము వీసిన పాపమున బోరని భావించి నామిత్రుడుగ "స్వాగత్యముతో భాండాగార కార్యముల నిర్వహించు వారు లేరనియు, గ్రంథాలయాధికారులు నిర్మిమిత్తముగ మనస్సుల జనింపజేసి కొన్ని కొన్ని దినములు వచ్చి యు రాకయునుండి గురకప్పుడి రీతిమంచి"నియె. ఈకథన మైనవాడ విశంక నే నాకుగలిగిన సంతాపమునకు మితిలేదు. పెనుమూడి గ్రామమును మేల్కొని పుస్తక భాండాగారాభివృద్ధికి ప్రయత్నింప ప్రార్థించుచున్నాను.

IV

వెంకటగిరి జీవిడెన్ పోస్తుఆఫీసు

అయ్యో,

వెంకటగిరి జీవిడెన్ పోస్తు ఆఫీసు 200 లేక 210 గ్రామములకును వెంకటగిరి టవును గలపొస్తాఫీసు ద్వారా ఉత్తరములు బట్టాడా యగుచున్నది. 30 మైళ్లవఱకు కొన్ని గ్రామములకు ఉత్తరము లండుటయేలేదు. 10 సంవత్సరముల క్రిందట వెంకటగిరి పురమునకు 8 మైళ్ల దూరముననున్న మోహూరు గ్రామమున బ్రాంచి పోస్తాఫీసు నేర్పాటు చేసి అచ్చట 3½ మైలు దూరముననున్న నాగుడు పాలెం గ్రామమునందలి కొబ్బిలు చెంచులక్షయ్య అను వతరిని బ్రాంచి పోస్తుమాపురుగా జేసిరి. నీరు కొంత కాలము మోసల్లుగానుండి పనిచేసిరి కాని తరువాత మోహూరు వదలి స్వగ్రామమునకే పప్పుతో తపానేళ వచ్చిపోవుచుండెను. అప్పుడు గ్రామములకు గాని ఇతరులకు గాని కాలకాకాద్ద అయినను వోడకకుండెను. చెంచులక్షయ్య గారు కొంత కాలము నెలపుత్తికొనగా ఒక ఆచారి గారు నియమింపబడి స్వగ్రామముగా పనిచేసిరి. అప్పుడు పోస్తు ఆఫీసు లాభకరముగ నేయుండెను. తరువాత మఱులక్షయ్య గారు వచ్చినపుడు కాద్దలకు బిల్లలకు కరువయ్యెను. వారు గ్రామములో నివసింపకుండినందుకలనే ఈ పోస్తుఆఫీసు అవకాశమని తీసికేసిరి. ఆచార్యులుగారు పనిచేసిన కాలము దుపయోకరమై యుండెను ఎప్పుడైనను ఉత్తరములు వ్రాయవలయుననిన 2 ఆజూలు కర్చుచేసి కాలకాకాద్ద కొఱకు వెంకటగిరికి పోవలసి యుండును. ప్రజల కిది విశేషప్రయోస సకరము. తపాలాకాఖాగారులు యోచించి మోహూరులో నైనను ఇంకెచ్చటనైనను ఇంకొక పోస్తాఫీసునుంచవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

విశ్వాసం చంచయ్య, దండవోలు.

V

నెల్లూరుమండలసభ.

అయ్యో,

మా మండలసభ ఈ వత్సరము కనిగిరికి ఆహ్వానించి యున్నాను. ఇందునుగూర్చి యంతరంగ ప్రయత్నము లేచియు జేసిన బాడలు కావరావు. గత మండలసభకన్న ఈ సంవత్సరము రాష్ట్రసర్వస్వ మా మండలములో చాలావ్యాప్తము గాంచినది. గాన నలు ముఖములనుండియు ప్రతిభలు ఈ సభకు విచ్చేయు గాన కనిగిరి వాసులు ముందు బాగ్రత పడి సభ జనుప్రధముగ జరుగునటుల ఏర్పాటు చేయవలెను. అందులకు ముందుగా పనులు ప్రారంభింప పడినగాని మండలమున సభా తీర్మానములను గూర్చి మోచనలు, చర్చలును బయలుపడెదవు. రాష్ట్రసర్వస్వ ఈసభలో తీవ్రచచ్చలకు లోను గాగలదు. ఇందులకు అన్నిప్రక్కల నుండియు ప్రతి నిధులు విచ్చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలో తీర్మానింపబడిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సర్వస్వ ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించి ఆంధ్రుల గౌరవము కాపాడ ప్రార్థింతులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలో శేషభాగములు జనించి కారణాంతరముల ఉద్దేశ్యముల మార్పుకొని రాష్ట్రమున కష్టతగిలిన యహనీయు తెల్లరను మోచించి తమకు నిష్పంధముల మూలమున కలిగిన ఉద్దేశ్య మార్పులను మార్పుకొని రాష్ట్ర మనసగుని ఏకగ్రీవముగా తీర్మాన మోహరింప ప్రార్థింతులు. ఈ సంవత్సరసభకు అగ్రాసనాధిపతి గారిని గూర్చి యోచించి అనుభవ బాధును స్వాగత్య గులును నిరుపమాన దేశాభిమానులగు వారిని ఎన్నుకొనుట ఉద్దేశ్యము. ఏతత్వధికు నోవనీయులగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి నెన్నుకొనుట సమంజసముగ నుండునని నా యభిప్రాయము. తక్షణము కనిగిరి వాసులు పనులు ప్రారంభించి కాకోశ్యులులయి సభను జనుప్రధముగా నెరవేర్చ ప్రార్థించుచున్నాను.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

VI

వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి విజ్ఞాపన.

అయ్యో,

ఆంధ్రదేశములోని మండలపుస్తక భాండాగారములకు తమగలన ప్రకటింపబడినట్టియు తమవద్ద లభించునట్టియు, యావద్ద్రంధముల నుచితముగ నివ్వవలెనని శ్రమరుద్దేశించి యున్నట్లు నాకు తెలియవచ్చి తమకీయుత్తరమును వ్రాయ సాహసించుచున్నాను.

మా నిజామురాష్ట్రములోని సగముభాగము ఆంధ్రదేశమునకు చెందియున్నదనియు, ఈభాగములో, గొన్ని భాషా నిలయములు చాలా కాలముక్రింద స్థాపింపబడి పనిచేయుచున్నవనియు తమరెగియే యుండును. నిజామురాష్ట్ర వాసులగు వాండ్లలు విద్యావిషయములందు చాల వెనుకబడియున్నారు. కనుక స్థానికులవలన తగినంత సహాయము లభించుట లేదు. అట్లుండియు, ఈభాషా నిలయముల నిర్వాహకులు క్రితవందేక ఆంధ్రభాషా ప్రచారమునకై కృషిచేయుచునే యున్నారు. పరిపాలనా విభాగమును బట్టి నిజామురాష్ట్రమునకు, బ్రిటిషు ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధము లేకపోయినను, ఇతరవిధముల వీరికి పరస్పరసంబంధ మున్నదని చెప్పవలసిన యవసరమేలేదు. కనుక ఆంధ్రదేశమునందలి మండల ముఖ్య స్థానములందును పుస్తకాలయముల విషయమున తమరుమాపదలచిన యాదాద్యమును మా గాష్ట్రములోని భాషా నిలయములకు తప్పక చూపెదరుగాకమని ప్రార్థించుచున్నాను.

మా గాష్ట్రములలోని నిలయములు చేయుచున్న పనిని గూర్చి తమరు చ-రాశ్రీ, అయ్యోకి వేంకటరమణయ్య గారిని విచారించవచ్చును. వారుమాకృషిని చాలవరకు చూచి యున్నారు. వారి సూచనల ననుసరించి తమరు మాభాషా నిలయముల గూర్చి యభిప్రాయములను స్థాపింపవచ్చును.

మాడ పాటి - హురురులే రావు

హైదరాబాదు.

VII

ఆంధ్ర సోదరీమణులకు

ఆంధ్ర సోదరులారా!

వాస్తవత్రికల జనువును మీలో గొందరకు ఇప్పుటి చున దేశస్థితి తెలియకపోదు. హిందూదేశాభివృద్ధికై మన భారతీయ ప్రముఖులు నిద్రాహారముల నైన నదలిపెట్టి స్వలాభావేక్షకు బావతోలి యెట్టి శ్రమలనెక లక్ష్య పెట్టక యెట్లు పాలుబడుచున్నారో మీ రెరుగుదురగా. ఇట్టిశ్రమరుండు స్త్రీలుకూడ దేశాభిమానము నహించి మాతృభూమికోరకు పాలు పడినయెడల మన కోరికలు కేరము ఫలియవు. దేశాభివృద్ధికి పురుషుల కన్న స్త్రీలు చేయవలసికే ముఖ్యమైనది. చిన్నపిల్లలకు తమ కల్లులవద్ద నున్న చువు తండ్రిలవద్ద యుండదు. బిడ్డలకు బుచ్చుతినుట, తాతా, అమ్మా అంటు నేర్పినది తల్లి గాని తండ్రి కాదుగద. ఇప్పటిబిడ్డలేగద కేపటికినెద్దలు. వీరేగద అపుడు దేశాభివృద్ధికి పాలు బడవలసినవారు; కనుక బిడ్డలకు దేశాభిమానమును నేర్పి, వారిని నాయకులుగా చేయు బాధ్యత తల్లులదై యున్నది. ఇదిగాక స్వదేశ వస్తువుల కప్పు యితరదేశములనుండి వచ్చుచున్నవాటిని మీ గృహములలోనికి చేరనీ గునలను. మనదేశపు వృత్తును ఇంకా చంటి పిల్లలనంటిని. అని యిప్పుడే మెల్లమెల్లగ లేచి నడువ బ్రయత్నించుచున్నది. మీముద్దులబిడ్డలు లేచుచు నడువ బ్రయత్నించుచు క్రింద పడుచున్నప్పుడు మీరు వారి చేతులకు పట్టుకొని మెల్లమెల్లగా తప్పుటనుగులు పెట్టుట నేర్పలేదా? "అయ్యో! అయ్యో! మా మా పిల్లవాడు విద్యాను చేస్తున్నాడు" అని మీ పొరుగువారితో మీరు సంతోషముగ చెప్పుటలేదా? అట్లే మన దేశములో వృత్తులు ఇంకా చిన్నపిల్లలవంటివి. స్వదేశ శత్రు వస్తువులు ప్రస్తుతము విదేశపు వస్తువులంత సొగసుగా నుండక పోవచ్చును. అయిననేమి? మీ బిడ్డలకన్న పొరుగు వారి బిడ్డ లంగముగా నున్నంతమాత్రమున మీ బిడ్డలను ప్రేమించుట మాని క్రింద యెత్తివేయుదరా? కనుక స్వదేశ వస్తువులనే మీ రాదరించవలెను. అట్లు చేసినచో నితర దేశములకు ప్రతిపంత్తిరము మనము బట్టు మొదలైనవానిని కొనుటకు పంపుచున్న ధనము మనదేశములోనే యుండును. అందుకల్ల మన బిడ్డలిపోవును. కనుక ఓ ఆంధ్ర సోదరీమణులారా! దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుడు. నీకే, కుంతి, ద్రౌపది మొదలైన స్త్రీరత్నములను మరచకుడు. దేశాభివృద్ధియే యెల్ల సమయములందును మీ మనముల నినుకొనుడు. విదేశ వస్తువుల నుపయోగించుటవల్ల మన భారతమాతకు అపకారము చేయుచున్నామని నమ్ముడు. మొ. సు బ్బారావు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

ర.క.	ర.క.
చంద్రహాసము పండ్లనోముటకు ... 0.2	మోసినీలైలము పెండ్రుకలు నెరుగుటకు 0.12
శిర్డీ సాయగము మాత్రలు అశ్వశుశుకు ... 1.4	శోమహరి పెండ్రుకలు ఊడుటకు ... 0.0
దంతికులవారి పండ్లనోముటకు ... 0.8	ఉబ్బుముసకు మందు సీసా 1-కి ... 1.8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1.0	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి 0.10
జ్వాలాహరి జ్వాలములకు సీసా 1-కి ... 0.12	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1.0
మూలశంకులైలము డబ్బీ 1-కి ... 0.12	సుఖభోగి లైలము పుండ్రము ... 1.0
శేలుమందు శేలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0.8	విరేచనములకుమాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0.8
శ్రీతాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0.4	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0.8
కలదామాత్రలు వాంటి షేగులకు ... 0.6	కరోవేదన మాత్రలు శిలనొప్పలకు ... 0.12
గజ్జికలైలము గజ్జిచేలకు డబ్బీ 1-కి ... 0.8	కాలినపుండ్రుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.8
వామకాయూరము సీసా 1-కి ... 0.6	శక్తకు వ్రాచకము సీసా 1-కి ... 1.0
శేలకు మందు సీసా 1-కి ... 0.4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు 1.0
తామర లైలము; తామర, తీటకు ... 0.4	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.6
కుప్పకు లైలము డబ్బీ 1-కి ... 0.4	కుంకరిలైలము, ముఖకాంతికి ... 0.8
సురభిద్రావకము సీసా 1-కి ... 1.0	పగుళ్లకు లైలము శిశుపగుళ్లకు ... 0.6
కఫహరి శిశుగట్టు దగ్గులకు ... 1.4	కష్టమాలవారి చెవిపోటుకు ... 0.6
కఫహరిచూర్ణం ఉబ్బుములకుడబ్బీ 1-కి 0.8	జాలాలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0.8
చాయపుపోటుకు మందు ... 1.0	జంతు వాతిహరి ఎమిడికలకు ... 0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.
సంఘమరాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందుజాపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. నెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

**క్రిశ్ణమైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము**
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిలా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీముకంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
పుండ్రును, ప్రాతనిష్ఠలను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (శిశు)

వనోషధిసారసవరిలా గుణ మిచ్చుట విస్మంశయము, సహజమైనను వధ్యవచ్చినను అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శిశుమునదిలో పొడవైనదోషములను, మలబద్ధకమును కారైంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాంగోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరుదు:— **పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No 2, BOMBAY.

వికభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది పెన్నెలకంటి అప్సారాయ విరచితము
నెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రకాశించినది. నెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక పసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని గుజువుపడువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బొల్లములోనే ధాతుసప్తము
కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయై ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు
మాత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవివర్జన మగును. సాలా
మిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాండహర్ శత్రువులలో వ్రేగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన వనదేశపు 4 గురు మనస్సుల బలము అజేతమున ఒకమసికి గలదు. వై మురబ్బను
సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల భూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాపపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

FOR SALE.

A second hand chaindrive Fiat (F.I.A.T.) Motor Car 18 20 Horse power. Tenders are invited till 10th August. If not sold meanwhile, it will be disposed off in auction on 11th and 12th, August at Bezwada.

APPLY TO.—

A. Kaleswararow

EXECUTOR & TRUSTEE

BEZWADA.

అసిస్టెన్ ఛాయలు - టర్కి రేడ్ (బెర్లిన్)

బెన్ జో - పర్ పర్వ (బెర్లిన్)

కాంగోరేడ్ (బెయర్)

టిన్ను 1-కి ఔన్సులు 8 గలది.

పర్ పర్వ 4 (B.A.) కీ సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్సులు 20 గలది.

దొరుకు వైవిలాసము:—

సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన
మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్తయిచేతురు.

ఒకసారి అర్ధగు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్యముల
బంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి
నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా
ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
కంటే నేనాయుడు.

212 వైద్యశాస్త్ర ముగేశంకర్ గోవిందజీ,
అలంకర్ గ్రామ జ్యోషధాలయం 186, బ్రాహ్మీ, మదరాసు

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని మజువుపర్చుగల
సమర్థులకు 100-0.00 యినాం
గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.

రిజిస్టరు] (నమ్మకమైన మందు) [రిజిస్టరు]

తామ్రమైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, చచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధోపధము.
ఇది శ్రీకృష్ణాగ్ర చంద్రారెడ్డిగారు (జమీందారు,
నిడదవోలు) వక్తరా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను
ఓర్చించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ
బాణమునలె ఖండించి యోవనకుతులగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0

2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

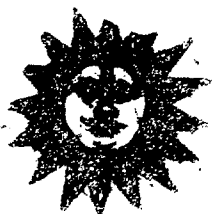
సగము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును.

యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్స్

(778) లక్ష్మీనరసాపురం అనపర్తిరోడ్డు, గోదావరి జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునది

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ

(53) 21. హమ్మంబీధి, బొంబాయి